XLV NR. 74. ANTRADIENIS - TUESDAY, SPALIS - OCTOBER, 25, [illegible] 10 CENTŲ

Jungtinių Tautų garbei ir Maskvos naudai Afrika tegul žūsta?

Kongo valdytojas pulk. Mobutu spalio 22 pareiškė, kad jis išvyksta į Jungtines Tautas — teisybės ir pripažinimo savo valdžiai ieškoti. Kariuomenę perdavė Boboso, kuris kaip ir Mobutu yra taip pat Vakarų šalininkas ir komunizmo priešas. Komentatoriai betgi pažymi, kad pulk. Mobutu valdžios dienos baigiasi, ir tik laiko klausimas, kada grįš Lumumba. Tuo tarpu spalio 23 Kongo kariuomenė surengė riaušes, kuriose žuvo 10 žmonių.

Už šios trumpos žinios slepiasi didelė tautos tragedija, kurią jai surengė Maskvos grobuoniška politika ir Jungtinių Tautų biurokratija.

Tik 4 mėnesius Kongo yra tariamai nepriklausoma valstybė. Per tą laiką suspėjo įvykti jos nelaimių jau trys veiksmai.

Jungtinių Tautų remiamas, į valdžią grįšiąs Lumumba, ir tada bus vėl atviras kelias Kongo valstybei virsti Sovietų satelitu

PIRMAS VEIKSMAS

Ministeriu pirmininku buvo padarytas Lumumba, buvęs pašto tarnautojas, pasisavinęs pašte buvusius pinigus; esą jie buvę pagrobti visuomeninei veiklai. Bet jis buvo Maskvos šalininkas. Pirmieji jo žingsniai valdžioje — kraštą paversti Maskvos satelitu, pagreitintu ir Sovietų išmėgintu būdu — įsileidžiant Maskvos "specialistus", žudant pasipriešinusius režimui. Lumumbos režimui pirmas pasipriešinimas kilo iš paties krašto — iš Katangos min. pirmininko Tshumbe. Tai paskatino Lumumbą priimti tiesioginę pagalbą iš Maskvos.

ANTRAS VEIKSMAS

Kada Lumumba, padedamas Maskvos, pradėjo lieti kraują, Jungtinės Tautos pasiuntė savo kariuomenę. Kol Jungtinių Tautų gen. sekretoriaus Hammarskjoldo įgaliotinis buvo Bunche, buvo sustabdytas Maskvos tiesioginis kišimasis į Kongo reikalus. Jų lėktuvam, kurie nebuvo Jungtinių Tautų žinioje, buvo uždaryti Kongo aerodromai. Tai nepatiko Maskvai, ir Hammarskjoldo įgaliotinio vietoj Bunche buvo paskirtas Indijos atstovas Dayal.

TREČIAS VEIKSMAS

Kongo pačioje tautoje prieš Lumumbą kilo antras pasipriešinimas — prezidentas Kasavubu jį atšaukė iš min. pirmininkų. Kai Kasavubu ir Lumumba vienas kitą atšaukinėjo ir atstatinėjo, rugsėjo 14 valdžią perėmė pulk. Mobutu. Nei Lumumbos nei Kasavubu nenušalindamas, jis skelbėsi paėmęs valdžią, iki sugrįš tvarka. Mobutu sudarė jaunų žmonių tarybą, kuri ir valdė. Bet Mobutu, išgelbėdamas Lumumbą nuo pakorimo, kurio reikalavo paties Lumumbos kariuomenė, išgelbėjo ir kibirkštį tolimesniem neramuma. Lumumba atsigriebė, patyręs, kad jį ėmėsi globoti Jungtinės Tautos. Ghanos kariuomenė, vykdydama savo prokomunistinių viršininkų įsakymą, davė karinę sargybą Lumumbai. Kada Lumumba atnaujino akciją valdžiai atgauti, varyti agitaciją kariuomenėje prieš Mobutu, ir Mobutu norėjo jį suimti, Ghanos kariuomenė neleido. Net daugiau: ta Jungtinių Tautų kariuomenė privertė Mobutu paleisti 30 Lumumbos agentų, kurie buvo suimti už riaušes ir kiršinimus.

Pastarasis kreipėsi į Jungtinių Tautų politinį atstovą, į Hammarskjoldo įgaliotinį Dayal paramos prieš Ghanos kariuomenę. Patyrė, kad Dayal remia Lumumbą ir siekia atstatyti Lumumbos — Kasavubu valdžią. Mobutu nieko kito nebeliko, kaip vykti į pačias J. Tautas, kurių atstovai ten jo tėvynėje kišasi į Kongo vidaus reikalus, palaiko netvarką ir vairuoja į Maskvos šalininko grąžinimą į valdžią.

KOKIS BUS FINALAS?

Kongo valdytojo Mobutu bus naujas didelis nusivylimas, jei neras jokios teisybės Jungtinėse Tautose. Ir yra daugiau pagrindo manyti, kad neras, nes Dayal Kongo veikia pagal Hammarskjoldo pritarimą. O Hammarskjoldas turi Amerikos ir kitų vakarinių valstybių pritarimą jau vien dėl to, kad jo nenorėjo Chruščiovas. Paaukojus Vakaram palankų Mobutu ir grąžinus Rytam palankų Lumumbą, bus patenkintas Chruščiovas, aprims jo rūstybė prieš Hammarskjoldą ir Amerika galės skelbti, kad Jungtinės Tautos išgelbėjo taiką Afrikoje.

PATRICE LUMUMBA

JOSEPH KASAVUBU

JOSEPH MOTUBU

MŪSŲ 80 PROC. BUVOME ŠNIPAI — pareiškė estas bėglys iš Baltikos laivo

Life paskelbė Baltikos laivo bėglio esto Viktor Jaanimets pasakojimus apie tvarką laive. Esą 80 proc. įgulos turi šnipinėti vieni kitus. Po pasikalbėjimo su kuo, sakė Jaanimets, likęs vienas permąstai, ar tavo pasikalbėjimo kas negirdėjo ir ar kitą naktį nakvosi savo lovoje.

Prieš laivui išplaukiant iš Leningrado, buvo labai tiriama įgula. Po tikrinimo išskirti 40 asmenų. Dabar, kai Jaanimets pabėgo, busią baudžiami tie, kurie Leningrade jį rado tinkamą.

Maistas laive, atvykus Chruščiovui į jį Karaliaučiuje, buvo pagerintas. Laive atsirado dar viena naujiena — buvo įvesti šokiai. Prie 150 įgulos buvo pridėta 60 moterų virtuvės darbam ir kambariam valyti. Kurie turėjo foto aparatus ir norėjo nutraukti Chruščiovą, turėjo gauti leidimą komandos keliu: sakysim, antrasis mašinistas kreipiasi į pirmąjį; pastarasis kreipiasi į karininką, karininkas į kapitoną, kapitonas į politrukus. Vieną dieną įgulos nariam, kurie turėjo foto aparatus, įsakė išsirikiuoti, pasirodė Chruščiovas ir visiem iš karto pozavo 10 minučių, paskui dingo.

Porą dienų prieš atvykstant į New Yorką politrukai sukvietė įgulos narius ir paaiškino, kad bus leista išeiti į krantą sykį per savaitę grupėm po 5. Aiškino, kad grupės reikalingos, nes gali užpulti chuliganai. Kiekvienam davė po 30 dol. išlaidom New Yorke visam laikui.

KADA J. TAUTOS "NEUTRALIOS"

Kongo sostinėje spalio 23 Kongo kariuomenės girti kareiviai surengė riaušes, kuriose nužudė 10 civilinių asmenų. J. Tautų kariuomenė į tai nesikišo išlaikė "neutralumą".

J. Tautose reiškiama nuomonė, kad reikia nuginkluoti Kongo kariuomenę. O riaušės buvo Lumumbos agentų tam ir suorganizuotos, kad labiau sukompromituotu Mabutu vyriausybę.

— **Nato konferencijoje** Amerikai atstovauti Paryžiun išvyko Charles Bohlen.

Chruščiovas davē laiko iki balandžio

Chruščiovas spalio 18 pareiškė Vokietijos atstovui Maskvoje, kad jis susilaikys dabar nuo kaltinimų vak. Vokietijai, bet tai nereiškia, kad jis atsisako nuo reikalavimų Berlyno reikalu. Jis lauks su taikos pasirašymu su rytų Vokietija iki balandžio, bet ne ilgiau. Iki to laiko turi būti išspręstas Berlyno klausimas. Jei jis turi būti sprendžiamas viršūnių konferencijoje, tai ir nauja viršūnių konferencija bus, Chruščiovo spaudžiama iki to laiko.

De Gaule sujaudintas dėl galimų nuolaidų

— **De Gaulle** esąs sujaudintas dėl Macmillano siūlymo pavasarį rengti viršūnių konferenciją Berlyno ir Vokietijos reikalu. De Gaulle daro išvadas, kad tokį siūlymas reiškia pasiryžimą daryti nuolaidas.

NUSIGINKLAVIMAS NUTRUKS?

Politinėje komisijoje nusiginklavimo pasitarimai gali nutrūkti, jei Sovietai išeis iš komisijos, kaip jie grasino. Chruščiovas paskelbė, kad nusiginklavimo klausimui bus reikalinga speciali Jungtinių Tautų sesija. Tad jie dabar ir nesistengia tartis komisijoje.

KINIJOS IR SOVIETŲ KOMUNISTŲ VIENYBĖ

Raudonosios Kinijos lyderiai paskelbė spalio 22 savo pritarimą Chruščiovui. Pripažino, kad Maskva vadovauja visam komunizmui pasaulyje. Pasisakė už komunistų solidarumą. Tačiau Kinijos spauda praėjo tylom pro tą savo lyderių pareiškimą.

Spėjama, kad tai Kinijos komunistų atsakymas į Chruščiovo grasinimą nutraukti ūkinę pagalbą.

— **Rytų Berlyne** komunistinė valdžia uždraudė vakarų Berlyno gyventojam lankitis rytinio Berlyno priemesčių kapinėse. Tai naujas suvaržymas. Neaišku, ar jis ne specialiai išleistas Vėlinių metui.

— **Kanada** nesolidarizuoja su Amerika, uždrausia eksportą į Kubą. Laikraščių dauguma giria, kad Kanada turi savo politiką.

Amerika užbėgo už akių Castro provokacijai

PHILIP W. BONSAL, Amerikos atstovas Kuboje, paršaukiamas pasitarimam į Washingtoną ryšium su Amerikos eksporto į Kubą sustabdymu.

Amerikoje buvo gauta žinių, kad Kuboje Havanos aerodrome penkiem ar šešiem Kubos lėktuvam įdažyti Amerikos lėktuvų ženklai. Amerikos atstovas Kuboje atkreipė į tas informacijas Kubos užsienių reikalų ministerio dėmesį. Kuba, rytojaus dieną piktai ir nervingai tai paneigė. Toks reagavimas davė pagrindo manyti, kad Kuba rengėsi suvaidinti, kaip Amerikos lėktuvai mėgino invaziją į Kubą.

— **Kuboje** daugiau kaip 1,500 Kinijos komunistų instruktuoja, kaip organizuoti kolchozus.

Reikšminga tyla dėl ūkinės pagalbos

Jungtinių Tautų ekonominėje socialinėje komisijoje buvo priimta Amerikos rezoliucija svarstyti reikalą, kad žemės ūkio gaminius gaminančios valstybės perteklius pavestų J. Tautom pasiųsti atsilikusiem kraštam. Rezoliucija buvo priimta 46 balsais prieš 12. Prieš balsavo sovietinis blokas. Esą tai neskubu: Amerika norinti skubinti rinkimų sumetimais. Prie Sovietų prisidėjo Kuba ir Argentina. Tačiau nuostabiausia, kad Azijos ir Afrikos valstybės, kuriom labiausiai tie gaminiai turi būti skirti, balsavime susilaikė.

Kiek pinigo įpilta į atsilikusius kraštus

Nuo 1954 ne komunistinės valstybės, daugiausia Amerika, skyrė atsilikusiem kraštam 1.9 bil. dol. Tik 1959 Amerika skyrė 2.7 bil. Sovietai nuo 1954 skyrė viso 3.8 bil., bet tik dalį ištesėjo.

KORĖJOJE PASIMOKĖ

Japonijoje 2.000 korejiečių pranešė, kad jie atšaukia savo norą repatrijuoti į šiaurės Korėją. Priežastis — atėjo žinios iš tų, kurie anksčiau buvo repatriavę, labai nepalankios. Repatrijavo 44,860. Viso korejiečių Japonijoje 600,000.

KATRAS TVIRTESNIS?

KATRAS AUKŠČIAU?

AR RINKIMINĖS KALBOS NEBUS PAKENKUSIOS J.A.V. UŽS. POLITIKAI?

Rinkimų kova bet kokiais ginklais

Kennedy ir Nixono argumentuose jau nieko naujo. Tik didesnis įniršimas kartojant tuos pačius argumentus prieš savo oponentą. Niršti ima ir publika. Milwaukee nežinoma moteris liejo whisky į veidą Kennedy, kuris buvo atvirame automobilyje ir vyko į mitingą. Bostone demokratų kalbėtoją Mrs. H. G. Douglas apmėtė kiaušiniais.

Kas laimės?

Publikai dabar jau mažiau svarbu, kas ką pasakys, bet kas laimės. Gallupo institutas atsisakė nuo galutinio sprendimo, nes priklausys viskas nuo dabar dar neapsisprendusių. Kiti opinijos tyrimai rodo didesnę persvarą Kennedy naudai.

Rinkimai ir vyskupai

Puerto Rico trys vyskupai išleido laišką, kuriuo įspėjo katalikus nebalsuoti už demokratų gubernatorių Marin, kadangi jis viešai pasisako už gimimų kontrolės įvedimą ir kunigų pilietinių teisių suvaržymą. Gubernatorius pasiskelbė skųsiąs vyskupus Vatikanui. Kardinolas Cushingas pareiškė, kad vyskupai atliko savo pareigą, įspėdami katalikus, o jau katalikų reikalas, ar jie balsavimą suderins su savo sąžine. Kardinolas Spellmanas pareiškė, kad katalikui nebus nuodėmės, jei jis pasielgs ne taip, kaip vyskupai laiške rašė.

Kiek bus rinkikų

Rinkikų šiemet būsią apie 67 milijonus — 5 milijonais daugiau nei 1956.

Rinkimai ir amerikiečiai užsieniuose

Užsieniuose gyvena 3 mil. amerikiečių. Kituose rinkimuose jų dalyvavo tik trečdalis. Šiemet didelis susidomėjimas. Jiem pagrindinis klausimas — katras kandidatas geriau gali susidoroti su Chruščiovu.

— **Respublikonų** tarpe esą įsitikinimas, kad protestantų keliamas religinis klausimas rinkimuose pasitarnaus daugiau Kennedy nei Nixonui.

Kaip atsiliepia užsieniuose dėl Amerikos rinkimų

Japonijoje daugiau laukiamas Kennedy; tiki, kad jis eis į didesnes nuolaidas su kom. Kinija ir Japonai iš to turės daugiau prekybos. — **Italai** patys susirūpinę lapkričio 7 rinkimais, ir Amerikos rinkimais mažiau domisi. — **Vokietijoje** didelis susidomėjimas, nes nuo prezidento priklausys ir Vokietijos santykiai su Maskva: gaudomos labiausiai žinios, katras kandidatas bus tvirtesnis prieš Maskvą. Paskutinis Nixono pasisakymas dėl Oderio - Neissės linijos telaikomas nelaimingas. — **Prancūzai** mažiau domisi; abudu kandidatai jiem esą nereikšmingi, anot vieno redaktoriaus; jeigu rungtųsi Rockefelleris prieš Stevensoną, būtų kas kita. — **Anglijoje** daugiau buvo sekamas ginčas dėl salų ir šiaip įvertintas: "Įdomūs politikai, pavojinga užsienių politika". — **Sovietuose:** iš dviejų blogybių didesnė yra Nixonas.

—**Alžire** pagyvėjusiose kautynėse per savaitę, kaip praneša prancūzai, žuvo apie 235 sukilėliai.

PAVOJINGIEJI KALBĖTOJŲ ŽODŽIAI

Amerikos sąjungininkai diplomatai privačiai pareiškė susirūpinimo dėl kandidatų į prezidentus kalbų. Esą tos kalbos užsienių politikos reikalais suvaržo prezidento veikimo ir manevravimo laisvę ateityje. To ki žalingi ir dabar nelaiku pareiškimai buvę:

— Nixono užsiangažavimas ginti Matsu ir Quemoy; Nixono prasitarimas Buffalo, kad Oderio Neissės linija yra "pokarinio pasaulio faktas"; tą pareiškimą Vokietijoje suprato kaip Nixono pasisakymą Oderio Neissės linijos pripažinimą ir reiškia nepasitenkinimą.

— Kennedy pasisakymas už Amerikos ir jos sąjungininkų pagalbos davimą Kubos sukilėliam Castro režimui nuversti; Kennedy pasisakymas už aktyvumą rytų Europos tautom (konkrečiai tik Lenkijai), atsiriboti nuo komunistinio režimo; pasisakymas prieš Matsu ir Quemoy gynimą — tai rado didelio pasipiktinimo tarp kinų, kurie jo pasisakymą suprato kaip išdavimo politiką;

— Cabot Lodge pareiškimas, kad Amerika pavartos veto teisę prieš kom. Kinijos priėmimą į Jungtines Tautas.

Diplomatai sako, kad tie pareiškimai buvo taikomi balsam rankioti, bet jie kenkia santykiam su sąjungininkais, kada užsieninė politika skelbiama viešai be susitarimo savo tarpe.

General Electric streikas baigtas

General Electric streikas spalio 22 baigtas. Buvo trukęs 3 savaites. Unija priėmė pagaliau sąlygas, kurias kompanija iš karto buvo numačiusi. Pagal tas sąlygas 70,000 darbininkų gaus nuo dabar 3 proc. daugiau atlyginimo, o kitą mėnesį unija galės pasirinkti, ar po 18 mėn. pakelti kitus 4 procentus, ar 3 procentus ir 8 mokamas švenčių dienas. Unija išsiderėjo, kad būtų priimti darbininkai, kurie dėl piketo buvo atleisti.

Kiek streikai suvėlino raketas

Aviacijos bazėse buvo viso 95 streikai; dėl jų dingo 784,000 darbo dienos, ir raketų gamyba susivėlino — 3-6 mėn.

— **Sovietai** paskelbė, kad nuo Naujų Metų bus įvestas naujas rublis, už kurį reikės mokėti 10 dabartinių rublių. Spauda aiškina, kad tokiu būdu norima suvaržyti spekuliantus. Iš tikrųjų tai bus ir vėl nusavintos bet kokios žmonių santaupos.

Vienas iš Lenkijos atvykęs asmuo atkreipė dėmesį, kad Sovietai savo valiutos pakeitimu ligi šiol nėra skelbę iš anksto. Užklupdavo žmones nelauktai. Šį kartą padarė priešingai. Tai esą dėl to, kad žmonės pultų pirkti prekes, nors jos būtų ir netinkamos ar tuo tarpu nereikalingos. Tuo būdu norima ištuštinti sandelius prekių, kurios išleistos su kokiu nors trūkumu. Lenkijoje buvo net suruošta tokių netinkamų prekių paroda.

— **Anglija** nuleido pirmą savo povandeninį laivą, varomą atomais. Chruščiovas paskelbė taip pat, kad Sovietai turi savo atominius povandeninius laivus.

— **Ketvirta bomba** sprogo spalio 23 Staten Island kelte, kuriuo keliavo 70 žmonių. Sužeistų nebuvo. Kaltininkas taip ir nesurandamas.

— **Mississippi** upėje spalio 22 susidūrė Amerikos laivas su Italijos laivu. Žuvo 2, sužeistų 20.

Darbininkas kitą savaitę išeis tik vienas savaitėje dėl Visų Šventų ir Vėlinių.

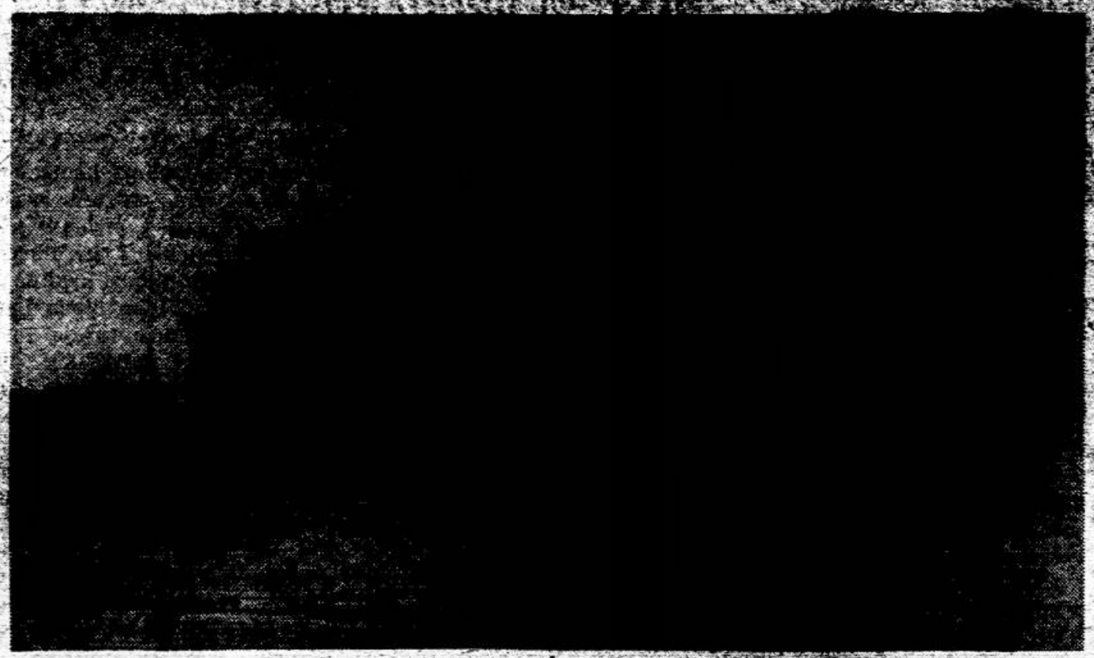

COLUMBIJOS universiteto bibliotekos rūmai.

[illegible] tarp Amerikos intelektualų

[illegible] ta Amerikos intelektualuose daug didesnis palankumas yra Stalino ir Chruščiovo diktatūrai nei Mussolinio diktatūrai, didesnis palankumas Tito totalizmui nei Franko totalizmui. Tai konkrečiai liudijo ir buvę Kuboje Amerikos atstovai, kurių liudijimų nuotrupos buvo paskelbtos pereitą kartą Darbininke.

[illegible] "The Catholic World".

Kodėl Amerikos intelektualas ypatingo palankumo rodė ir dar teberodo sovietiniam totalizmui, vaizdžiai bent dalimi iliustruoja Nikitos pasakojimas. Ne Nikitos Chruščiovo, bet Nikitos D. Roodkowskio, kurios straipsnis, vardu "Marxism's Appeal for American Intellectuals" paskelbtas "The Catholic World" žurnale 1960 spalio mėn.

★

Nikita D. Roodkowsky yra rusas emigrantas, atvykęs į Ameriką po 1920 ir čia įstojęs įColumbijos universitetą socialinių ir filosofinių mokslų studijuoti. **Columbijos universitetas — tai vienas iš pagrindinių šaltinių, iš kurių teka idėjos visam Amerikos intelektualiniam gyvenimui.**

Universitete Roodkowsky buvo labiausiai nustebintas, kad studentų ir profesorių tarpe buvo tuo metu visuotinis abejingumas tam, kas dėjosi Rusijoje. Kiekvienas tiktai žiūrėjo į savo ir Amerikos ateitį su optimizmu, tikėdami neriboto progreso galimybėm visose srityse.

Paskiau jis pastebėjo kitą bruožą universiteto gyvenime. Pasikalbėjimuose su kolegom humanistais pasirodė sociologinės ir filosofinės nuotaikos panašios kaip tarp Rusijos intelektualų priešrevoliuciniais laikais. Rusų antikomunistiniuose sluoksniuose laikoma, kad anos nuotaikos Rusijoje davė palankų klimatą bolševizmui išaugti. Pagrindinės tarp tų nuotaikų buvo

materializmas, natūralistinis religijos aiškinimas, kad ji tesąs grynai jausminis žmogaus reagavimas į visatą, tautinių herojų nuvertinimas, ekonominio gyvenimo reikšmės ypatingas pabrėžimas istorijos raidai.

Klausydamasis savo profesorių Columbijoje, — sako autorius, — kartais turėdavau stiprų įspūdį, lyg jie skaitytų ištraukas iš romanų ar kritikos raštų, kurių autoriai buvo rusų rašytojai, vadinami "progresyvieji" — 1917 spalio revoliucijos pirmtakai.

Kas mane labiausiai stebino tuo metu, kai buvau kolegijoje ir klausiau paskaitų iš socialinių mokslų ir Europos filosofijos istorijos, tai

stipri kritika krikščionybei, kritika iki visiško jos atmetimo. Krikščionybė nebuvo pristatoma kaip apreikštoji religija; krikščionybės svarbios tiesos ir tradicijos buvo prilyginamos mitam.

Kad krikščionybė buvo metmenys ir ataudai visai Vakarų kultūrai ir teisėm bei laisvėm, kurias garantavo Amerikos konstitucija, buvo vos - vos beužsimenama.

Tuo tarpu Columbijos universiteto filosofijos dėstytojai į žmogų žiūrėjo labai materialistiškai. Žmogaus protą aiškino kaip įrankį, kurio dėka žmogus prisitaiko prie aplinkos. Galvojimas — jie mokė — savo rūšimi nesiskiria nuo gamtinių medžiagų ir energijos, sakysim, kaip ugnis ir įrankiai, kurie padeda tobulinti, sutvarkyti, pagaminti naujas medžiagas, sakysim, rūdą ...

Minėdamas Columbijos filosofo žodžius ir juos sugretindamas su sovietinio materializmo filosofo žodžiais, autorius sako, kad:

"Columbijos filosofų aiškinimas jam labai priminęs sovietų materializmą".

Nuo pat savo mokymosi pradžios autorius patyrė, kad filosofinės minties šaltinis visame universiteto gyvenime buvo John Dewey. Dewey mintys dominavo visame universiteto gyvenime. Jo vardas buvo tariamas su pagarbia mistika kaip senaisiais amžiais Aristotelio.

(Toliau autorius pasakoja apie santykius su Dewey ir Dewey santykius su sovietiniu gyvenimu bei sovietine filosofija. Tai bus kitame numeryje).

APIE SOVIETINĮ HEROJŲ IR ALTĄ

SPAUDA

Dirvoje spalio 14 St. Žymanto str. "Pasaka apie vieną sovietinį herojų ir Altą" pasisakė dėl dr. P. Ancevičiaus atsiminimų ir išvedžiojimų apie Justą Paleckį ir sovietinę Lietuvą, kuriuos jis buvo paskelbęs per eilę Naujienų numerių bendru vardu "Istorijos be pagražinimų". St. Žymantas įžiūrėjo P. Ancevičiaus istorijose peršamo "revizionizmo" reiškinius. Trejopo revizionizmo: dėl J. Paleckio, dėl Sovietinės Lietuvos, dėl paties Alto.

Dėl Paleckio

St. Žymantas sugretina, kaip Paleckį pristatė L. Enciklopedija ir kaip dr. Ancevičius. Enciklopedijoje; "Sovietinėj okupacijoj iškamšinė 'valstybės galva' ... Paviršutiniško išsilavinimo, nepatenkintos ambicijos (nevykęs poetas), silpnavalis, miesčioniškai buržuazinių polinkių, daugiausia geltonosios spaudos bendradarbis ir leidėjas Paleckis pasirodė vienu iš tinkamiausių okupuotoje Lietuvoje Sov. Sąjungos įrankiu, skirtu lietuvių tautos išdavimo vaidmeniui".

Dr. P. Ancevičius: "Paleckį pažinau kaip idealistą, svajojantį apie socialiniai teisingą ir tikrai demokratišką Lietuvą, žengiančią pažangos keliu ir dirbančią Lietuvos žmonių gerovei ... Palikau Lietuvą, įsitikinęs, kad iš visų sutiktų Kaune žmonių Justas Paleckis buvo vienintelis, turėjęs nepaprastą istorijos eigos išjautimą"

Taigi, sako Žymantas, "autorius atvirai mus ragina reviduoti bendrą lietuvių pažiūrą į Paleckį ir jo vaidmenį".

Dėl sovietinės Lietuvos

Toliau St. Žymantas rašo, kad P. Ancevičiaus "revizionizmas nesiriboja vien Paleckiu. Dr. P. Ancevičius teigia, kad 1943 metais Lietuvoje sudarytam Vlikui 'istorijos įvykių eigoj betgi nebuvo lemta pasidaryti veiksniu, formuojančiu lietuvių tautos likimą.'. Tokiu veiksniu istorijos eiga padarė sovietinę Lietuvą! Anot dr. P. Ancevičiaus, laimėjo ne Vasario 16 Nepriklausomybės Deklaracijoje paskelbtus idealus, simbolizuojantis Stepono Kairio anuomet pogrindyje vadovautas Vlikas, bet, taigi, ne nepriklausomos demokratinės Lietuvos politinė koncepcija, bet 'prieš 40 metų Vilniuje Kapsuko - Angariečio paskelbtoji sovietinė Lietuvos politinė koncepcija'.

Cituoja toliau P. Ancevičiaus samprotavimus: "Sovietinė Lietuva su Vilniumi ir Klaipėda, t. y. dviem gyvybiniais Lietuvos miestais niekad vienu laiku Lietuvai nepriklausiusiais, yra įvykęs istoriškas — politinis faktas ... savaime aišku, kad sovietinė Lietuvos respublika, kaip viena iš Sovietų Sąjungos federalinių respublikų, yra susiejusi lietuvių tautos likimą su likusių sovietų tautų likimu".

Taigi, P. Ancevičius dėsto tas pačias mintis kaip Chruščiovas, Suslovas ir visa sovietinė propaganda apie lietuvių tautą.

Dėl Alto

S. Žymantas toliau: "Istorijos be pagražinimų autorius savo pasakojimo pabaigoje gan nedviprasmiškai iškelia ir pačio Alto ligšiolinių pažiūrų į sovietinę Lietuvą revizijos klausimą. Jis teigia, kad ALT, vienintelės likusios lietuviškos institucijos, simbolizuojančios Vasario 16 dekliaracijoj paskelbtus demokratinius idealus, pažiūras į sovietinę Lietuvą įtaigoja Amerikos ir Sovietų šaltasis karas. Ir todėl ALT 'negalėjo kitaip žiūrėti į sovietinę Lietuvą, kaip tik šaltojo karo akimis' ".

Pastabos dėl to "revizionizmo"

St. Žymantas sako, kad P. Ancevičius apvertė aukštyn kojom faktus, nes

"Visų pirma, ne istorijos eiga nulėmė dabartinį sovietų okupuotos **Lietuvos likimą, bet brutali Sovietų raudonosios armijos jėga;**

"Antra, netiesa, kad ALT pažiūras į sovietinę Lietuvą įtaigoja Amerikos ir Sovietų Sąjungos šaltasis karas. Kai ALT prieš 20 metų stojo ginti Sovietų jėga pavergtos Lietuvos nepriklausomybės koncepciją, JAV netik nebuvo šaltajame kare su Sovietais, bet greitai tapo jų sąjungininku karštajame kare su hitleriniu reichu. Šiuo atžvilgiu greičiau būtų galima kalbėti apie Alt įteigimus JAV vyriausybei, kad ši nepripažintų sovietinės Lietuvos kaip įvykusio istoriško politinio fakto";

"Vienas dalykas — komunistinės propagandos teigimai Sovietinėj spaudoj, o visai kitas — panašių teigimų dėstymas Alto vykdomojo komiteto sekret. redaguojamose Naujienose' ".

NORI PIRKTI AR PARDUOTI NAMUS—TAIP PAT APDRAUDŲ REIKALAIS KREIPKIS Į

AMERICAN HOME REALTY

84-14 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. — (Forest Parkway stotis)

Tel. Hickory 1-5220

WILLIAM J. DRAKE

Licensed Real Estate Broker

Lietuviams Specialus Patarnavimas

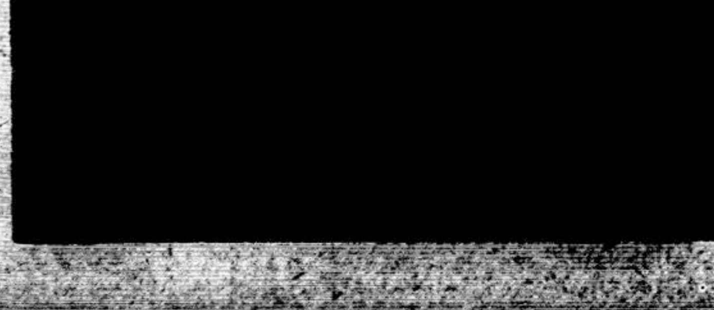

Baltijos valstybių klausimas Europos tarybos patariamoje asamblėjoje

Grafienė Von Lowczow, Danijos parlamento atstovė, Europos Tarybos Patariamosios Asamblėjos (Council of Europe, Consultative Assembly) 1960 rugsėjo 21 - 29 sesijoje pateikė rezoliuciją Sovietų agresijos ir okupacijos Baltijos kraštuose dvidešimtmečio proga:

"Jau ir anksčiau ši asamblėja yra pareiškusi savo pažiūras dėl šių nelaimingų kraštų likimo, — kalbėjo atstovė. — Aš žinau, kad rizikinga dažnai kartoti tas pačias nuomones, nes gali tai susilpninti jų reikšmę. Tuo pačiu klausimu kartojamoms rezoliucijoms, jei tam nėra specialaus pagrindo, gresia toks pat pavojus. Šie metai ypatingai liečia Baltijos valstybių likimą, ir todėl yra specialus pagrindas vėl pasiūlyti jas liečiančią rezoliuciją.

"Šiais metais Rusija švenčia 20-ties metų sukaktį nuo Baltijos valstybių inkorporavimo į SSSR komunistinę bendruomenę. Laisvės žudikas, jėga pasmaugęs laisvas ir demokratines valstybes, hipokratiškiausiu būdu vaizduojamas kaip "savanoriška sąjunga". Šiom aplinkybėm ši asamblėja turi vykdyti savo moralinę atsakomybę ir pasauliui priminti tiesą. Taip pat turime atsiminti, kad kalbame ne tiktai laisvajam pasauliui, bet taip pat ir pavergtoms tautoms anapus geležinės uždangos ir tremtyje gyvenantiem jų piliečiam ...

"Visi mes, kurie naudojamės laisvės pirmumais, turime raustí ir gailėtis, kad šiandien taip maža galime padaryti agresijos aukų labui. Vieną tačiau dalyką mes galime padaryti — priminti pasauliui tiesą ir užtikrinti vergijos aukas, kad jos nėra mūsų pamirštos. Mes bjaurimės tuo smurtu ir agresija, kurių aukom jie yra. Mes laukiame tos dienos, kai jos, kaip laisvos valstybės, galės vėl su mumis susijungti europinėje brolybėje.

"Todėl, pone prezidente, aš prašau leisti pasiūlyti šiokią Neatstovaujamų Valstybių Komiteto priimtą rezoliuciją:

Asambleja, trijų Europos valstybių — Estijos, Latvijos ir Lietuvos — karinės okupacijos ir prievartinės inkorporacijos į Sovietų Sąjungą 20-jų metinių proga pastebi, kad toji neteisėta aneksija buvo įvykdyta nepaisant gyventojų noro;

reiškia užuojautą kenčiančiom Baltijos tautom ir užtikrina jas, kad Europos draugų jos nėra pamirštos;

tiki, kad komunistinė priespauda nepalauš jų dvasios ir jų tikėjimo į laisvę ir demokratiją;

pastebi, kad didelės daugumos laisvojo pasaulio tautų vyriausybių de jure tebepripažįstama Pabaltijo valstybių nepriklausomybė;

ragina vyriausybes — narius remti Baltijos tremtinių pastangas išlaikyti savo tautinę kultūrą, papročius ir kalbas su viltim, kad ateis laikas, kad Estija, Latvija ir Lietuva galės vėl reikštis kaip laisvos tautos mūsų tarptautinėje demokratinėje institucijoje.".

DIDELIS PAPIGINIMAS

Darbininko prenumerata naujiems skaitytojams 4 mėn. iki šių metų galo tik 1 dol. Šiems ir 1961 metams — tik 5 dol. Rask bent vieną naują skaitytoją.

TURKIJOS TEISINGUMAS

MENDERES, buvęs Turkijos ministeris pirmininkas.

Turkijos karinis tribunolas Marmoro saloje sporto salėje surengė teismą savo buvusiam prezidentui Bayar, 77 metų, ir ministeriui pirmininkui Menderes, kurie laikomi kalėjime jau 4 mėnesiai. Prezidentas mėgino žudytis. Jis imama kaltinti, kad jis !.. pardavęs valstybei šunį, ir už gautus pinigus viename miestelyje įtaisęs šulinį. Kaltina, kad jis paėmęs už šunį 2,200 dol., o tas šuo esąs vertas tik 100; be to, tas šuo buvo Afganistano karaliaus dovana jam kaip prezidentui, taigi šuo buvo valstybės. Antrasis kaltinamas, kad operos daininінkei įsakęs padaryti abortą.

Nustebintiem korespondentam, kad valstybės vyram karinis tribunolas skiria tokius kaltinimus, turkai privačiai pasiaiškino: teisiamieji yra labai populiarūs masėse; jeigu masėm bus sakoma, kad jie sulaužė konstituciją, pasisavindami per daug valdžios, tai žmonės pagalvos, kad ta konstitucija tėra koks baldas; o kai kalba apie šunį ir vaiką, tai nemokyti turkai supras ir pateisins. Pirma reikia juos diskredituoti, o paskiau bus galima nuteisti — mirti.

Už senatorių
JOHN F. KENNEDY

Kodėl mes turime balsuoti už senatorių JOHN F. KENNEDY ir LYNDON B. JOHNSON?

Paskaitykite, kas žemiau parašyta, ir jūs patys pamatysite.

Sen. JOHN F. KENNEDY kalba, pasakyta Chicagoje 1960 spalio 1.

"Paskutinių kelių mėnesių laikotarpyje daug kas iš mūsų skaitė garbingų pasaulio vyrų kalbas, pasakytas Jungtinėse Tautose. Viena aktualiausių temų, kuri nuolat buvo diskutuojama, tai kolonializmo piktybė ... Bet kolonializmas vienų aptariamas vienaip, kitų kitaip ... Tai labai džiugino N. Chruščiovą ... Šiandien visiems žinomas faktas, kad didžiausias tautų pavergėjas šių dienų pasaulyje yra Sovietų Sąjunga; ji taip ir turi būti vertinama ... Aš manau, kad mes esame geroje padėtyje reikalauti atskaitomybės iš Sovietų Sąjungos todėl, kad ji laiko didžiausias kolonialines pajėgas Pabaltijo respublikose, Lenkijoje ir Čekoslovakijoje ... Vienas ketvirtadalis Jungtinių Tautų narių yra Afrikos tautos, kurios prieš penkis ar dešimt metų buvo tvarkomos Vakarų valstybių kolonialinių pajėgų ... Šiandien jos yra laisvos. Dabar mes reikalaujame Sovietų Sąjungos padaryti tą patį (išlaisvinti savo kolonijas), reikalaujame daugiau konkrečių darbų, ne žodžių."

Ši kalba nebuvo specialiai lietuviams ar kitų Pabaltijo tautų žmonėms parengta. Ji pasakyta visiems Amerikos gyventojams be rasės ir tautybės skirtumo. Ji buvo perduota visai tautai per radiją ir spaudą.

Respublikonai 1952 ir 1956 metais žadėjo išlaisvinti Pabaltijo tautas ir visus Rytų Europos žmones. Bet ar jiems pakako drąsos iškelti šį klausimą Ženevos ar Jungtinių Tautų konferencijoje bei kitais atvejais?

Balsuodami už JOHN F. KENNEDY ir LYNDON B. JOHNSON bei už visą B bloką, mes balsuosime už savus interesus, už savus reikalavimus, už ateitį savo artimųjų ir draugų Lietuvoje. JOHN F. KENNEDY ir LYNDON B. JOHNSON gerai žino mūsų troškimus ir labai noriai padės mums ir mūsų kraštui.

Todėl mes turėtume balsuoti tik už JOHN F. KENNEDY ir LYNDON B. JOHNSON

Antanas Varnas

New Yorko Valstybės Demokratų Rinkiminio Komiteto Tautybių skyriaus Lietuvių sekcijos pirmininkas

DARBININKAS Published semi-weekly, except holiday weeks and July and First week in August when published weekly.

THE WORKER (Title Copyright) By FRANCISCAN FATHERS
Eina nuo 1915 metų. 1951 sujungė AMERIKĄ, LDS ORGANĄ, DARBININKĄ ir LIETUVIŲ ŽINIAS
Second-class postage paid at Brooklyn Post Office.

SUBSCRIPTION RATES — PRENUMERATOS KAINA
[illegible]

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA. Vyr. red. [illegible] [illegible]
REDAKCIJA ir ADMINISTRACIJA: 910 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.
Tel.: GLenmore [illegible]

Reikalaukime atstatyti Lietuvos nepriklausomybę

Visoms organizacijoms visuose pasaulio kraštuose

Lemtingosios dienos atėjo. Lietuvos skundas prieš Sovietų Sąjungos pavergimą ir jos šaukimas atstatyti panaikintas teises ir grąžinti jai laisvę ir nepriklausomybę turi būti nunešitas į Jungtines Tautas.

Kai Jungtinių Tautų pilnaties susirinkimas (turbūt š. m. lapkričio mėn.) pradės svarstyti pačių Sovietų įneštą pasiūlymą tuoj suteikti laisvę visoms tautoms, dabar esančioms kolonialinėje priklausomybėje Afrikoje, Azijoje ir Okeanijoje, Jungtinėse Tautose tuoj turi būti iškelta viešumon, kad **Lietuva Europoje tebėra Sovietų Sąjungos pavergta ir kad jos laisvė ir nepriklausomybė turi būti tuč tuojau atstatytos.**

Kreipiamės į visas lietuviškas organizacijas visuose pasaulio kraštuose ir prašome neatidėliojant mobilizuoti visuomenę ir pavienius asmenis tuč tuojau siųsti peticijas, laiškus, telegramas gyvenamų kraštų vyriausybėms, prašant kelti Lietuvos išlaisvinimo iš sovietų kolonialinio pavergimo bylą Jungtinėse Tautose ir ten reikalauti, kad kolonialinių kraštų išlaisvinimo deklaracija tuoj būtų pritaikyta Lietuvai ir kitiem rytų ir vidurinės Europos pavergtiem kraštam.

Lietuvių organizacijos savo memorandumuose jų gyvenamųjų kraštų vyriausybėms galėtų priminti, kad

1. Lietuva nuo neatmenamų šimtmečių buvo nepriklausoma valstybė prie Baltijos jūros ir jos vardą jūs galite rasti seniausiuose Europos žemėlapiuose. Rusiškojo imperializmo užgrobta gale 18 šimtmečio, ji 1918 metais atkūrė savo valstybinę nepriklausomybę, buvo priimta į Tautų Sąjungą ir pripažinta de jure ir de facto visų pasaulio valstybių, įskaitant taip pat Sovietų Sąjungą.

2. Sovietų Sąjunga 1940 m. birželio 15 brutalia karine jėga okupavo nepriklausomą Lietuvos respubliką ir palaipsniui: a. panaikino jos valstybinę santvarką; b. panaikino jos administraciją; c. panaikino jos finansinę sistemą; d. sugriovė jos ekonomiją, panaikindama privačią nuosavybę pramonėje, žemės ūkyje, prekyboje ir nekilnojamojo turto valdymą miestuose; e. prievarta įjungė Lietuvą į Sovietų Sąjungą ir pagrobė arba suvalstybino Sovietų Sąjungos naudai visus jos turtus, nuosavybes ir gamtos išteklius.

3. Karinės okupacijos pasekmėje Sovietų Sąjunga įvykdė Lietuvoje: a. politinį genocidą — likvidavo visas lietuviškas politines partijas, ir tų partijų vadus ir įstiprino vienintelę komunistų partiją, pačios Maskvos vadovaujamą; b. fizinį genocidą — sunaikino ir deportavo 1941 ir nuo 1944 iki 1953 metų šimtus tūkstančių lietuvių kurie buvo priešiški Sovietų Sąjungai, ar jos komunistų partijai, ar jos įvestam okupuotoje Lietuvoje sovietų kolonialiniam režimui arba tik buvo įtarti, kad gali būti priešiški; c. kultūrinį genocidą — varžant ir persekiojant lietuvių tautinius kultūrinius poreiškius ir lietuvių kultūrininkus, pavedant juos Maskvos patikėtinių priežiūron ir suvaržant juos sovietinės komunistinės cenzūros varžtais; d. religinį genocidą — nuosekliai ir įžūliai siekiant sunaikinti tikėjimą, tikinčiuosius ir dvasiškius; e. tautinį genocidą — nepaliaujamai vykdant rusifikaciją ir priskiriant viską, kas lietuviška ir tautiška prie diversinių ir kriminalinių nusikaltimų, tikslu persekioti ir naikinti.

Visi aukščiau išvardinti Sovietų Sąjungos nusikalstamieji veiksniai buvo nukreipti į Lietuvos valstybinę, politinę, ekonominę, o lygiai kultūrinę ir tokią priklausomybę nuo Sovietų Sąjungos, kas sudarė turinį labiausiai beteisiškos, žiaurios naikinančios ir visą žmonišką buitį ir jos aplinką išnaudojančio Sovietiško kolonializmo, kurį mūsų visų didžiausia pareiga yra pasmerkti, prieš jį griežčiausiai protestuoti ir reikalauti tuč tuojau atitraukti iš Lietuvos Sovietų Sąjungos ka-

(Nukelta į 5 psl.)

KARO muzējus Kaune dabar.

Sibiro maldaknygė vokiškai

Vokiškai versta ir Vokietijoje leista Sibiro maldaknygė "Marija, gelbėki mus" jau pasiekė New Yorką. Yra 80 puslapių, maldaknygės formato. Atspausta su vokišku kruopštumu, daro labai malonų įspūdį. Vokiškai pavadinta "Maria, rette uns". Aprobavo Limburgo generalinis vikaras; Limburge taip pat ir spausdinta.

Maldaknygei jautrų įvado žodį parašė Koelno kardinolas Frings. Jisai tarp kitko rašo: "Žiaurios ir laukinės jėgos įkalintąsias (mergaites) Kristus palenkė savo meilei, vedė į aukštybes, į karžygišką dorumą ir į amžinąjį atlyginimą, kad mums, gyviesiems, duotų sukrečiantį pavyzdį ir teiktų dieviškąją viltį".

✠

Knygelė pasirodė spalio 3 — šv. Teresėlės Vaikelio Jėzaus dienoje. Vadinama Mažoji šventoji yra misijų globėja, į ją taip pat meldžiamasi dėl Rusijos atsivertimo. Maldaknygės išleidimo metu, be to, buvo Kenčiančios Bažnyčios kongresas Vokietijoje. Maldaknygė padalinta 25 tautų atstovam. Lietuvos kankinių vardas tuo būdu buvo labai gražiai iškeltas.

Pagal sudarytą sutartį, lietuviam tremtiniam Vokietijoje buvo paskirta nemokamai 300 egzempliorių. Pora dešimčių pasiųsta į New Yorką. Gražiai padėkojęs prel. Kindermanui, kuris rūpinosi maldaknygės išleidimu, paprašiau atsiųsti dar 100 egzepliorių papildomai. Leidėjai yra raštu pasižadėję nedaryti iš šio leidinio jokio pelno. Dabar nori kuo plačiau paskleisti vokiečių jaunimo tarpe.

Vertimas yra autentiškas. Tekste niekas nepakeista. Įdėta pora fotostatinių nuotraukų originalaus teksto, kaip ir angliškoje laidoje. Vardai visur rašomi lietuviškai ir puslapiai seka originalą.

Vertimą parengė ir vertėjo žodį knygelėje parašė lietuviai kapucinai: T. Archangelus ir A. Bernatonis. Abu vertėjai stengėsi laikytis pažodžiui originalinio teksto. Vertėjam, ypač Sielovados direktoriui T. A. Bernatoniui, priklauso didelis padėkos žodis ne vien už vertimą, bet ir už suradimą leidėjų.

Vokiško leidimo kainos nežinau, bet spėju, kad nebus brangi. Kas pageidautų turėti, galima kreiptis į Balfą (105 Grand St., Brooklyn 11, N.Y.). Stengsiuos parūpinti, nors ir kiek ilgėliau užtruktų, kol prisiųs. Kiek tų egzempliorių turiu, nuvešiu į Balfo seimą Chicagon, kur galima bus gauti taip pat lietuvišką ir anglišką laidą.

✠

Kitom kalbom maldaknygė taip pat verčiama. Nekantriai laukiu pasirodant ispaniško ir portugališko vertimo. Žymus katalikų rašytojas konvertitas anglas Douglas daro pirmuosius bandymus išversti arabų kalbon.

Amerikoje vienuoliai trapistai (Kentucky) tarp savo kasdieninių maldų kalba ir Sibiro lietuvaičių rašytąsias maldas. Amerikos tėvai jėzuitai, kurie dabar leidžia naują savo maldų rinkinį "Liber devotionum", rimtai svarsto, ar į tą maldyną neįterpti kai kurių maldų iš Sibiro maldaknygės.

Kitataučiai, kaip matome, taip labai domisi karžygišku lietuvaičių pamaldumu sunkiomis Sibiro sąlygomis. Mus tai turėtų įpareigoti jų šauksmą dangaus pagalbos paremti savo pasiaukojimu ir kenčiančiųjų lietuvių dalios garsinimu. Nepamirškime taip pat už Sibiro kankinius pasimelsti ir juos paremti medžiagiškai.

Kun. L. Jankus

VISI ĮSIJUNKIME Į KOVĄ

Mūsų spaudoje yra iškelta teisinga mintis, kad laisvasis pasaulis niekada neturėjo tokios geros progos kontraofenzyvai prieš sovietinį kolonizmą, kaip dabar po Kremliaus ofenzyvos pastaroje Jungtinių Tautų pilnaties sesijoje. Chruščiovo pasiūlyta Jungtinėm Tautom deklaracija prieš kolonizmą tam labai gera vada.

Tačiau būtų klaidinga laisvojo pasaulio kontrofenzyvos laukti, patiems nieko ta prasme neveikiant. Kol "geležis karšta", kiekvienas savu kūju turi ją "kalti". Kaip "kalimas" ligi šiol eina ir kaip jis turėtų eiti toliau?

Pavergtųjų seimas per laisvojo pasaulio vyriausybes ir jų delegacijas Jungtinėse Tautose, taip pat per Europos tarybos patariamąjį seimą daro žygių, kad Kremliaus iškeltas kolonizmo klausimas būtų įsakmiai Jungtinių Tautų praplėstas ir sovietiniam kolonizmui.

Baltijos valstybių delegacijos pavergtųjų seime, palaikydamos pavergtųjų seimo nusistatymą Chruščiovo deklaraciją atkreipti pirmiausia prieš sivietinį kolonizmą, savo ruožtu primena JT delegacijoms ir laisvojo pasaulio vyriausybėms Sovietų agresiją prieš šias valstybes ir jų dabartinę padėtį.

Ši akcija tačiau neapima pačios visuomenės, kuri šioje dalyko padėtyje taip pat turėtų rodyti nemažiau aktyvumo, kaip pav. yra rodžiusi dėl Lietuvos atstovybės padėties pakeitimo Vatikane. Visuomenės akcija čia galėtų ir turėtų pasirodyti bent dviem titulais: kaip Amerikos, Kanados, Australijos, Argentinos ar kurio kito krašto piliečiai savo laiškais akinkime savo kraštų vyriausybes, o kaip sovietinio kolonizmo aukos savo laiškais akinkime visas JT delegacijas kovai prieš Sovietų kolonizmą.

Kadangi Chruščiovo deklaracija ir kolonizmo klausimas JT dabartinės sesijos po poros savaičių gali būti svarstomas, laiko yra nedaug ir veikti reikia nedelsiant.

Be abejojimo, kur tik galima, į bendrą veikimą būtina įtraukti ir kitų sovietinio kolonizmo aukų žmones.

Visų Jungtinių Tautų delegacijų adresas: To The Delegation of United Nations, - United Nations Plaza, New York, New York.

ALĖ RŪTA

ŽVAIGŽDĖ ★ VIRŠUM GIRIOS

romanas

(45)

Mantvilo troboje vakarais ne tiktai židinio liepsna paplatėdavo, primetus sausų skiedrų, bet atsirasdavo sienoje dar ir deglas. Mantvilienė pavakariais liepdavo Mažei dar kartą apsišluoti, užsisegti kitą sijoną. Vyrai turėdavo atnešti šalto, gaivaus vandens, nes bekalbant gerklės išdžiūdavo.

Ne tiek Mažė, kiek jos motina nekantriai laukdavo vakaro. Jos liežuvis buvo ir mestuvėlis, ir suktuvėlis. Apie kiekvieną žmogų ji rasdavo ką pašnekėti, visus įvykius aptardavo, būsimuosius išpranašaudavo. Ji mokėdavo apmesti ir atausti. Jeigu nebebūdavo naujienų, išgalvodavo pati kokį nutikimėlį ir tol jį taip liežuviu vartydavo, kol pati pradėdavo tikėti, kad iš tikro taip buvo. Oi, buvo Mantvilienei saldu išgirsti naujieną! Ir dar saldžiau ją kitiems papasakoti. Saldžiau, negu bičių medų valgyti. Taigi, ir prisipratino kaimynėlius, prisitraukė geras kaimynėles, kad vakarais užeitų, kad namai pavirstų meiliu dūzgimu ir tiesiai į širdį lašančiu medum. Net lūpomis čepsėjo Mantvilienė iš gerumo, žmogaus sulaukus, net visa judėjo, krutėjo, po trobą zujo. Išeiti į kitus kiemus jai vyras nelabai leido. Girdi, rimto ūkininko pačiai taip nepritinka. O kai buvo maži vaikai, ir į jų trobą ne kas teatslinkdavo. Tėvai tai su vienu, tai su kitu piktuoju: toksai karštakošis! Prisikentėjo moterėlė, prisiilgėjo, prinuobodžiavo viena sau, vaikus besupdama. Dabargi kas kita: atlekia merglotės pas Mažę, ateina jaunų vyrų pas sūnus, užeina kiti ir į žentus besidairydami. Sušliaužia ir Mantvilienės draugės, dukrų bei sūnų motinos, žentelių ir martelių besižvalgydamos. Taip ir pasidarė namuose tikras skersvėjis, anot Mantvilo. Tik varstosi durys, tik traška, ūžia kalbos, tik lodina ir lodina Kudlių pagiriu ateiną ir nueiną kaimynai.

Eiviltas čia nuolat sėdi, mėgindamas vyrams darbuose padėti, ar nors motinėlei kokių naujienų atnešti.

— Na, tai ką pasakysi naujo, Eiviltėli? Ką girdėjai? Gal kas atsitiko per tą laiką? Ogi nuo vakar vakaro nesimatėm ... — linksmai pleškėjo Mantvilienė tik slenkstį peržengiančiam žaliūkui vyrui, kresnam ir petingam, raitytais, kaip vedusių vyrų, ūsais, apšarmojusiais paausiais.

— Tai ... Kaip ir nieko ...

— Nieko! Tai tau! Argi jau taip ir nieko?

— Na ... Mėgino pasitaisyti Eiviltas. Mėgino išpešti nors kokį menkniekį, kad tik Mantvilienė, gal būsima uošvė, pralinksmėtų. — Teisybė, ogi varnos, mačiau, kad suka apie Ašuoją, kad suka. Ar jau mirs kas ...

—Tai matai! O sakai — nieko ... Mirs, žinoma, kad mirs! Varnos, broleli, tai jau žino ... O kasgi čia galėtų ... Kieno gi čia būtų dabar eilė?

— Gali būti tavo eilė, gal mano ... Supaisysi čia! Ateis laikas, tai ir mirsim. — Atžėrė, kurstydamas židiny ugnį, Mantvilas. Paskutiniu metu jis Eiviltą labai nebeglostė. Įsimušo jam į galvą mintis apie kitą žentą ...

— O ar daug apie Ašuoją matei žvirblių? — Pašiepė Eiviltą augintinis.

— Galėsi pats apsidairyti! — atkirto Mantvilienė. — Eik, štai vandens reikia! Įsinori gerti, tai ir nėra. Ar tada laikas nešti, kai jau ranka su puodeliu pasisemti į kibirą siekia? Sakiau pirma ...

Augintinis žvilgterėjo į Mažę ir nusitvėrė medinį kibirą.

— Tuo pačiu žygiu arkliams šieno užmesk, — pasakė vienas iš Mantviliukų.

— Patamsy? — atsigręžė augintinis.

— Gali žibintą užsidegti.

— Mačiau, dar pilnos ėdžios, — atsiliepė Mažė. — Buvau pažiūrėti, ar visos vištos sutūpė, tai ...

Augintinio veidas prasišvietė.

— Taig. Kam perdaug brukti? Iki pavasario dar jūros laiko. O arkliai tebėra iš pavasario atsiganę.

— Eik nešnekėjęs! — piktai nutraukė kalbą Mantvilas.

Augintinis išėjo, šnairuodamas į Eiviltą. Sis jau taikstėsi sėstis netoli Mažės. Jau porą metų taip sėdiniuoja, o vis dar nieko aiškaus. Mergaitė, tiesa, dar jauna, bet jau galėtų tekėti. Žalios jos akys dairėsi į abi puses. Tiko jai Eiviltas, šoko su juo, žaidė, meiliai kalbėjosi, į akis pasižiūrėdavo; bet taip pat elgėsi ir su augintiniu. Su šiuo matėsi nuolat, kaip su broliais, drauge darbus dirbo, drauge valgė, vienoj troboj visada sukinėjosi. Labai tolimas giminaitis, iš pasigailėjimo Mantvilo priimtas, jo tėvams mirus. Darbštus ir apsukrus. Neturėjo jis tokių plačių pečių, neprilygo Eiviltui nei veido vyriškumu, nei stiprumu, nei turtu. Mažė mėgo tą ilgakaklį, liesą, vikrų ir karštą prie darbų bei prie žaidimų bernioką, gražiai trimituojantį, švilpaujantį, lyg strazdas, kartais net lakštingalas lūpomis pamėgdžiojantį. Mėgo jauna mergaitė jo žvilgsnius, jo rankos prisilietimą. O Mantvilai nebemėgo savo išsiauginto berniūkščio, nebežinojo, kaip juo ir benusikratyti. Kągi su juo! Ar tokio žento jie tikėjosi? Plikas, kaip tilvikas, jokio turtelio! Dirba gerai, kaip paliepi, bet neatrodė, kad būtų sumanus tvarkytis vienas. Toksai nei lauko įsigys, nei trobų pasistatys. Kariauti dar jam neteko, jaunas tebėra, spaiglius; bet ir neatrodo, kad žygiai jam labai rūpėtų, kad ginklai trauktų. Į mišką eidamas, jei nepriminsi, užmiršta ragotinę ar peilį pasiimti, nors dreba, kad tik nesusitiktų kokio didesnio žvėries.Mažės broliai irgi jį per dantį patraukdavo: atsirado, mat, svainis! Mąstydavo Mantviliukai: vestų Mažę, tai dalinkis su juo namais, Kurgi dėtųsi?

Užtat Eiviltas ir buvo mėgiamas. Vis jau tinkamesnis už aną skurdžių! Ūkininkų sūnus, ne vieną kryžiuočio galvą jau nukirtęs, pasaulio matęs, sumanus, taupus, ramus. Eiviltas prie Mažės derinosi labai atsargiai, iš tolo, prisiartindamas, ir pats gerai apsižiūrėdamas, kad neapsiriktų, ir kad vedus netektų gailėtis. Kad ir nešnekus buvo, bet Mantvilienei įtiko naujienomis; broliai stebėjosi jo nagingumu, tėvas — rankų stiprumu. Ir, atrodė, visi laukė. Laukė jo piršlių.

Tiktai Mantvilas, per paskutinius keletą vakarų, atokiau nuo visų sėdėdamas, ūsus kramtydamas, įsigalvojo į nebūtus dalykus, kurie jam pradėjo rodytis galimi. Kogi Vydas čia vaikšto? Ko užeitų kiekvieną vakarą, sėdėtų dažniausiai tylėdamas, apie trobą apsidairydamas? Ar tik ne Mažė bus jam į akis įkritusi? Žinoma, čia moterų reikalas — jaunuosius mintyse poruoti, susižvalgymus ir šypsnius pasekti. Bet Mantvilui Vydas rūpėjo, kad griežtas, apsukrus, karingas žmogus. Su tokiuo būtų gerai susigiminiuoti. Jei dar koks žygis prieš kryžiuočius? Vydas, be abejo, prasimuštų į karvedžius; o gali ir į kunigaikštuko garbę iškilti! Tos pilkos plieno akys ... Tokias akis turėjo ir Giedkantas, tik į senatvę sulepšėjo vyras, ypač po žmonos mirties. Kažinkas buvo tarstelėjęs, kad Vydas prie Uogelės sukasi. Mantvilas nusišypsojo. Žino vyras, ką daro. Per Klausigailą lengvesnis kelias į viršūnes. Bet šitas vyras gali pasiekti savo ir be paramos. Uogelė būk su Žvaigždonės sūnum susišlaiščiusi; abu tokie nevykėliai. Na, Mažė Vydui tiktų per pačią kur kas labiau, negu tokia Uogelė.

Svarstė sau Mantvilas, niekam neprasitardamas, tik vis atidžiau vakarais susirinkusius sekdamas. Žmonos šnekumas išmokė jį atsargumo. Pasisakydavo tik tokią mintį, už kurią jau galėjo ir galvą dėti.

Buvo Vydas ir šį vakarą. Atėjo su Jogintu ir Daugėriu. Šiuos du jis dabar nuolat vedžiojosi, lyg prijaukintus, arba lyg saitu pririštus. Kažinkas juokėsi, kad vienas ir antras jau taikstėsi pasukti į Žvaigždonės sodybą, bet Vydas juos laiku sugriebė. Kas galėjo Vydo neklausyti? Jis mokėjo įsakinėti akimis, rankos mostelėjimu, žodžiu. Ne iš draugiškumo daugelis jo klausė, ne iš meilės, bet iš nesuprantamos baimės. Atrodė, neklausyti jo negalėjai.

— Na, tai gerai, kad atėjot, vyručiai! — džiaugėsi Mantvilienė. — Kas gi naujo? Ką matėt, ką girdėjot?

— Nieko labai, — atsakė Vydas.

— Kągi moterys beveikia? Ką besidarbuoja? — kamantinėjo šeimininkė.

— Tai ... Moterys verpia, — atsakė Jogintas.

— Moterys, kaip moterys ... Knibinėja kokius darbelius, ką jos daugiau, — pridėjo Daugėris. Jis nebebuvo toksai plepus, kaip anksčiau. Lyg ir koksai liūdnumas dabar nuo jo dvelkė. Lyg susigalvojimas.

— Štai ir mergelės! — nudžiugo Mantvilienė, Vydo seserims ir Didžiavyžienės seseriai per duris įvirtus. — Vyručiai tai nieko nežino! Kas gi naujo, mergelės lelijėlės? Kas aname šone ežero?

— Toks pat ežeras ir tiek! Plakasi į krantus, rūstauja. Vis, mat, jau nebe vasaros vėjelis ...

(Bus daugiau)

KRISTUS, — Mykolo Angelo kūrinys.

KRISTUS KARALIUS

IGNAS MEDZIUKAS
Los Angeles, Cal.

Karalius kitados priminė žemiškąjį valdovą, pasipuošusį brangiais puošniais rūbais, aukso karūna, papuošta brangakmeniais, apsuptą būrio aukštesnių ir žemesnių valdininkų ir patarnautojų, saugomą stiprių ginkluotų sargybų. Mūsų laikais toks karalius nėra populiarus. Vis dažniau imama vartoti žodis valdovas.

Paskutinis spalio mėn. sekmadienis yra šventė ne paprasto žemiško valdovo, bet Kristaus Karaliaus, Dievo ir žmogaus. Iš kurgi Kristui titulas ir autoritetas "Karalius"? Atsakymo tenka ieškoti šventam Rašte ir Bažnyčios autoritetų moksle.

Istorinė genezė

Švento Rašto Sename Testamente parašyta, kad dar gilioje praeityje Kristaus karališkumas buvo apibūdintas lūpomis pranašo Balaamo, kurs, Dievo įkvėptas, kalbėjęs apie pasirodančią žvaigždę iš Jokūbo giminės ir iškilsiantį skeptrą (karališkos valdžios ženklą) iš Izraelio.

Pranašai Izaijas, Jeremijas, Danielius ir Zacharijas vaizdavo Kristų kaip karalių, kurio karalystei nebūsią galo. Tas karalius turėsiąs visų gerųjų ypatybių visumą: didingumą, švelnumą, jėgą, grožį, širdies nekaltumą ir nusižeminimą, kaip kentėjime, taip ir pergalėje per nesibaigiančius amžius.

Pranašas Danielius, gyvenęs karaliaus Nabuchodonozoro laikais ir išaiškinęs jo baisų sapną apie Babilono karalystės žlugimą, apie ateinantį mesiją kalbėjęs, kad Dievas davęs jam galią, garbę ir karalystę. Visos tautos ir giminės jam tarnausiančios. Jo galybė nepasibaigianti ir jo karalystė nebus sunaikinta.

Pranašas Zacharijas kalba apie ateisiantį gailestingąjį karalių, įjojantį ant asilo į Jeruzalės miestą.

Karalius Dovydas savo psalmėse apibūdino ateisiantį karalių, sakydamas, jog visos pasaulio tautos būsiančios jo valdžioje ir jis pats būsiąs tikrasis Dievo sūnus. Ir toliau psalmistas priduria: karaliausiąs nuo jūros iki jūros ir nuo upės iki žemės pakraščių.

Naujasis Testamentas dar aiškiau pabrėžia Kristaus karališkumą: angelas Gabrielius, pranešdamas Marijai apie Kristaus gimimą, kalbėjęs, kad Viešpats duosiąs jam Dovydo sostą ir jis būsiąs karalius Jokūbo giminei per amžius ir jo karalystei nebūsią galo.

Kristus ir pats kalbėjo apie karališkąjį autoritetą, atsakydamas Romos vietininkui Pilotui į klausimą, ar jis esąs karalius. Pagaliau po savo garbingo prisikėlimo, pavesdamas savo mokiniams skelbti evangeliją, iškilmingai patvirtino, kad galia jam duota danguj ir žemėje. Šventas Jonas jį vadina karalių karalium.

Kristaus karalystės pobūdis

Kristus kaip karalius, kiek tai liečia valdžios funkcijas, turi tuos pažymius, kurie tipiški žemiškam absoliučiam monarchui, būtent, įstatymo leidimo, vykdymo ir teisimo galias. Tai matome iš šv. Rašto liudijimo. Kristus atėjo ne tik kaip Atpirkėjas, bet ir kaip Įstatymo Davėjas. Evangelijose daug kartų kalbama apie įstatymų davimą. Žydams apkaltinus Kristų laužant subatos įstatymą, gydant ligonis, Jis pareiškęs, kad daryti sprendimus galią yra gavęs iš Tėvo.

Teisė įstatymo vykdymo priežiūros, t. y. teisingas atlyginimas už duotų įstatymų laikymąsi, o jų peržengimą — baudimas, įeina į Kristaus, kaip vyriausiojo teisėjo jurisdikciją. Vykdymo priežiūros esmė yra ta, kad visi įpareigoti klausyti jo patvarkymų ir niekas negali išvengti uždėtų sankcijų už nevykdymą.

Kristaus karalystė — dvasinė

Žydai, ir net patys apaštalai, tikėjosi, kad Kristus atstatys žemiškąją žydų karalystę. Jie

(Nukelta į 6 psl.)

ILGO GROJIMO LIETUVIŠKOS PLOKŠTELĖS
(Long Play Hi-Fi Lithuanian Records)

papiginta kaina gaunamos *Darbininko* administracijoje

Dainos iš Lietuvos, sol. L. Juodis su Rūtos choru; 16 dainų	$4.00
Lietuviškos dainos ir šokiai. Įdainuota 16 dainų ir liet. šokių	4.50
Lietuviškos dainos. Bostono liet. mišr. choro 17 dainų albumas	4.50
Sophie Barkus radijo vakaruškininkės dainuoja, 10 liet. dainų ir 10 kalėdinių	5.00
Iš rytų šalelės, Alice Stephens Ansamblio įdainuota 17 dainų ir kalėdinių bei kt. švenčių giesmių albumas	4.50
Lietuviški maršai, Br. Jonušo įgrota 12 liet. patriotinių maršų	6.00
Baltaragio malūnas. K. Borutos; išpildo Montrealio lietuvių dramos teatras (dviejose plokštelėse)	10.00

DARBININKAS, 910 Willoughby Ave, Brooklyn 21, N.Y.

Per tas pačias duris vaikšto žmonės ir gyvuliai

Veronika Zlotkienė, iš Brooklyn, N. Y., [illegible] "progresyvių" [illegible] Pradžia šio pasikalbėjimo [illegible]

RUBLIŲ PAKEITIMAS — [illegible] APIPLĖŠIMAS

Žinia, kad po Naujų Metų bus pakeisti dabartiniai rubliai, jau dabar visus gadina. Visi norėtų turimus rublius pakeisti į kokį nors reikalingą niekniekį, bet krautuvėse nėra kas pirkti. Kai tik į krautuves atveža kiek prekių, tuoj jos ir išgraibstomos. Vienas jos bendrakeleivis, važinėdamas po Kauną, Vilnių ir Klaipėdą, ieškojęs moteriškų batelių pirkti, tai, rodos, tik Klaipėdoje gavęs moteriškus batelius. Už juos sumokėjo 30 dol. Pirkęs dovanų savo žmonai, kurios nebuvo matęs keliasdešimt metų. Bateliai buvo prastos rūšies, labai šviesūs, nors pagal jos amžių būtų tikę geriau nupirkti tamsius.

Vilniuje ir Kaune krautuvės atidaromos 3 val. popiet. Jau prieš atidarant susidaro eilės žmonių. Tas pats vaizdas ir Maskvoje.

Daugiau rublių turį, prisibijo, kad nereikėtų aiškintis, iš kur juos gavo. Dėl to labai noriai priima dolerius. Viešbučiuose visokie patarnautojai dolerius tik ir medžioja.

Daug kur mačius, kaip iš kolūkiečių gyvenamų namų per tas pačias duris vaikšto žmonės ir jų gyvuliai.

Kaimuose ir mažuose miesteliuose matė žmones vaikštant basus, tik Kaune ir Vilniuje basiems gatvėse pasirodyti yra uždrausta.

Kai važiavo per Klaipėdos kraštą, pastebėjo, kad ten žmonės daug tvarkingiau gyvena. Ir trobesiai geresni, ir naujus mūrinius namus stato.

"PROGRESYVIEJI" — LIETUVIŲ TAUTOS IŠDAVIKAI

Į klausimą, kaip žmonės žiūri į Amerikos ir Kanados lietuvius svečius, V. Zlotkienė atsakė, kad daug kur girdėjo šiurkščiai sakant:

"O ko jūs čia atvažiavote; jūs išgamos Lietuvos!" Kai kur net bijojusi, kad nesumuštų. Ji sako, nebandyk vadinti draugu ar draugučiu, nes taip kreipdamasis tikriausiai užsitrauksi neapykantą. Visai kita kalba, kai kreipiesi "broliai ir sesės lietuviai" . . .

Klaipėdoje gatvėse girdėjusi kalbant vokiškai, ypač jaunimą.

Vilniuje — lietuvių 30 proc., Kaune 80 proc., Klaipėdoje 60 proc. Taip jiems aiškino oficialūs jų palydovai, kurių tarpe buvęs ir Albinas Sutkus, buvęs Jokūbo Stuko palydovas per Velykas.

Kai viena progresyvioji viešnia vietoje pradėjusi sakyti "drauguti, žiūrėk, kokią jūs pažangą esat padarę", tai vyriškis už tokius žodžius taip piktai į ją pažiūrėjęs, kad viešnia tuoj nutilus. "Draugas" galima vartoti tik tarp oficialių valdžios žmonių Kaune, Vilniuje.

BASOS MERGINOS MAIŠĖ CEMENTĄ

Rodos, prie Vilniaus, greičiausia tai buvę rusų karių kapai, gerai dabar neatsimenanti, ten esąs jiems atminti pastatytas aukuras, kur deganti "amžina šviesa". Ir jos nustebimui, basos mergaitės ant pečių pačioje nešė vandenį ir jį su cementu ir žvyru maišė. Jos statė kapų sieną. Labai mažai prie viešųjų darbų naudojamos mašinos, dar vis naudojama žmogaus jėga. Net Maskvoje, kur ji buvo apgyvendinta, moterys anksti rytą viešbučių koridorius ir laiptus valė be elektrinių siurblių, rankomis, su šlapiais skudurais.

O KĄ TEN VEIKIA RAŠYTOJAS DR. A. MARGERIS

Esą dr. A. Margeris paseno ir suvaikėjo. Palikus jį Kaune bežlibinėjantį; sakęs, kad rašąs kažkokią knygą. Ir ji nesuprantanti, kodėl jis pasidaręs toks ištikimas Maskvos tarnas.

KAIP BUVO SUTIKTI VILNIUJE

Be Maskvos dabar Lietuvos nepamatysi, sako V. Zlotkienė. Ir jie pirmiausia buvo nuskraidinti į Maskvą, o tik po to labai prastu lėktuvu pervežti į Vilnių. Vilniuje tikrai gražiai buvę sutikti. Bet giminių nei prie vaišių stalo, nei į tą patį autobusą nepriėmė. Todėl ir gražios vaišės ir įvairios prakalbos tik varginę ir nervinę, kada už durų jų laukė kelis dešimtmečius nematyti giminės.

Giminės galėjo tik viešbutin atsilankyti. Du turistai buvo iš Suvalkijos, bet jų ten neleidę važiuoti. **O taip pat ir ją teleido aplankyti tik vieną vietą, nors prašius leidimo į keturias vietas. Neleido aplankyti vyro brolio ir iš Sibiro grįžusios sesers su vyru, kurie, kažkur apie Anykščius kolchoze gyvena.**

Jų grupėje buvo ir du žydai iš Vilniaus, kurie, atvykus į Vilnių, nuo grupės atsiskyrė ir atsirado tik grįžtant atgal į Maskvą.

(bus daugiau)

LOS ANGELES, CALIF.

Parapijos bazaras bus lapkričio 29 parapijos salėje ir kieme.

Į pranciškonų gimnaziją Kennebunkporte, Me., iš Los Angeles išvyko net penki jaunuoliai: Prižmontas, Čibas, Mitkus, Vidmontas ir Kęstutis Dūdai.

Iš Argentinos atvykęs Leonas ir Marija Končauskai įsikūrė Los Angeles mieste. Jų sūnus Viktoras pradėjo lankyti parapijos mokyklą.

Choro naują valdybą sudaro: Algis Raulinaitis, Kazys Šukys, Variakojis, Reivydaitė ir Aukštkalnytė. Raulinaitis jau šeštą kartą išrenkamas choro pirmininku. Šiemet choras rūpinsis lėšomis, kad visi choro nariai galėtų dalyvauti dainų šventėje, kuri bus kitais metais Chicagoje.

Iš Clevelando atsikėlė gyventi Remigijus ir Ranė Visgirdai.

Rūta Lee - Kilmonytė, sekmingai dainavo Show Boat operetėje, rugsėjo mėn. pabaigoje išvyko į San Francisco, Cal., kur toji operetė kartojama dar šešias savaites.

Ignas Medziukas vėl perrinktas šiems mokslo metams šeštadieninės mokyklos vedėju. Mokykloje dirba dar šie mokytojai: kun. A. Valiuška, Balsienė, Kojelienė, Razutienė, Arbienė, Jodelė.

Mokyklos tėvų komitetan išrinkti: Jonas Motiejūnas, Karalius ir Rėklaitienė. Mokyklą lanko per 30 mokinių. Veikia keturios grupės.

Iš Chicagos studijuoti atvyko Saulė Liulevičiūtė ir Irena Valaitytė. Pirmoji studijuoja chemiją ir ruošiasi magistrės laipsniui, antroji — prancūzų kalbą ir literatūrą.

Kazimieras Kirsnis staiga mirė rugsėjo 16. Palaidotas iš Torence Kat. bažnyčios šv. Kryžiaus kapinėse.

Anastazija Leikienė, 62 metų amžiaus, senosios kartos emigrantė, palaidota rugsėjo 28 iš šv. Kazimiero bažnyčios šv. Kryžiaus kapinėse.

Inž. Romualdas Bureika ir mokytoja Rita Medziukaitė susituokė rugsėjo 17 šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje.

(Iš "Los Angeles šv. Kazimiero parapijos Lietuvių žinių)

ŽALGIRIO MINĖJIMAS HARTFORDE

Spalio 15, šeštadienį, Švč. Trejybės parapijos mokyklos salėje buvo prisiminta Žalgirio kovų 550 metų sukaktis. Minėjimą parengė Hartfordo LB apylinkės ir L. K. Ramovės valdybos, talkinant kitom lietuvių organizacijom. Paskaitą skaitė dr. Marija Gimbutienė iš Bostono. Prelegentė paaiškino Žalgirio kovos reikšmę Lietuvai, Lenkijai ir kitoms rytų Europos tautoms. Po Žalgirio kovų vokiečiai kryžiuočiai jau nebepuldinėjo Lietuvos.

Šis istorinis įvykis dabarties amerikiečiams lietuviams, studentijai ir inteligentams, gimusiems Amerikoje ir čia augusiems, mažai žinomas ir, atrodo, mažai reikšmingas. Minėjimo proga iš paskaitos patyrė Žalgirio reikšmę ir Lietuvos galybę. Tuo būdu minėjimo rengėjai pasiekė savo tikslą.

Dr. M. Gimbutienė su savo vyru inž. J. Gimbutu ir dukrelėm buvo mieli svečiai Hartforde. Čia jie susitiko ir su savo pažįstamais, po programos paviešėjo ir grįžo namo, palikdami malonius įspūdžius.

Dr. M. Gimbutienė tiktai neseniai grįžo iš archeologų suvažiavimo Maskvoje, aplankė Vilnių ir savo gimines. **V.M.K.**

Maži žodžiai apie didelius dalykus

(Atkelta iš 4 psl.)

komplimentais, nes tie asmenys (Vaižgantas, Putinas, Brazdžionis) gražiai kuklūs.

88 pusl. autorius reiškia mintį: nėra pasauly jėgos, kuri atimtų tautai tikėjimą. Aš taip kategoriškai neteigčiau.

90 pusl.: visi tvariniai dvelkia begaliniu grožiu. Na jau, ne begaliniu, ir ne tvariniai, o kūriniai ar padarai.

105 pusl. autorius Strazdelio "Pulkim ant kelių" vadina kūrybiniu šedevru. Nežinau ką muzikos žinovai sako apie melodiją, bet tekstas tai toli gražu ne kūrybinis šedevras.

231 pusl. P. Alšėnas sako: Neveltui yra sakoma: "Įprotis — antra prigimtis". Žinoma, tik geras įprotis, ne blogas. — Lig čia autorius. Čia noriu pastebėti, jog blogas įprotis gali virsti lyg antrąja prigimtim, ir tai dar dažniau bei lengviau atsitinka.

Ir, galop, apie vieną citatą. Jinai yra motto straipsneliui "Trys juodi kryžiai". Pateikiama itališkai, kadangi originalas itališkas. Žodžių autorius paduotas Petrarc. Iš tikrųjų — tai Dantė (Pragaro 5 giesmė). Dešimtyje teksto žodžių padaryta 7 klaidos (tai jau spaudos velniūkščių kaltės). Dantės tekstas skamba šitaip: Nessun maggior dolore che ricordarci del tempo felice nella miseria. Ir Dantės mintis yra ši: nėra didesnio skausmo, kaip atsiminti laimingus laikus, kai esi patekęs į nelaimę. P. Alšėnas kiek pakeičia Dantės prasmę savo interpretacijoj, rašydamas :"Nėra didesnio skausmo, kaip atsiminti praeities laikus, kurie buvo lydimi nelaimių".

Baigiu pakartodamas: Alšėno knyga yra rekomenduotina. Ačiū jam už gerą darbą. Nuoširdžiai linkiu, kad ir daugiau knygų mums parašytų, ir vis geresnių: jis įstengs tai padaryti.

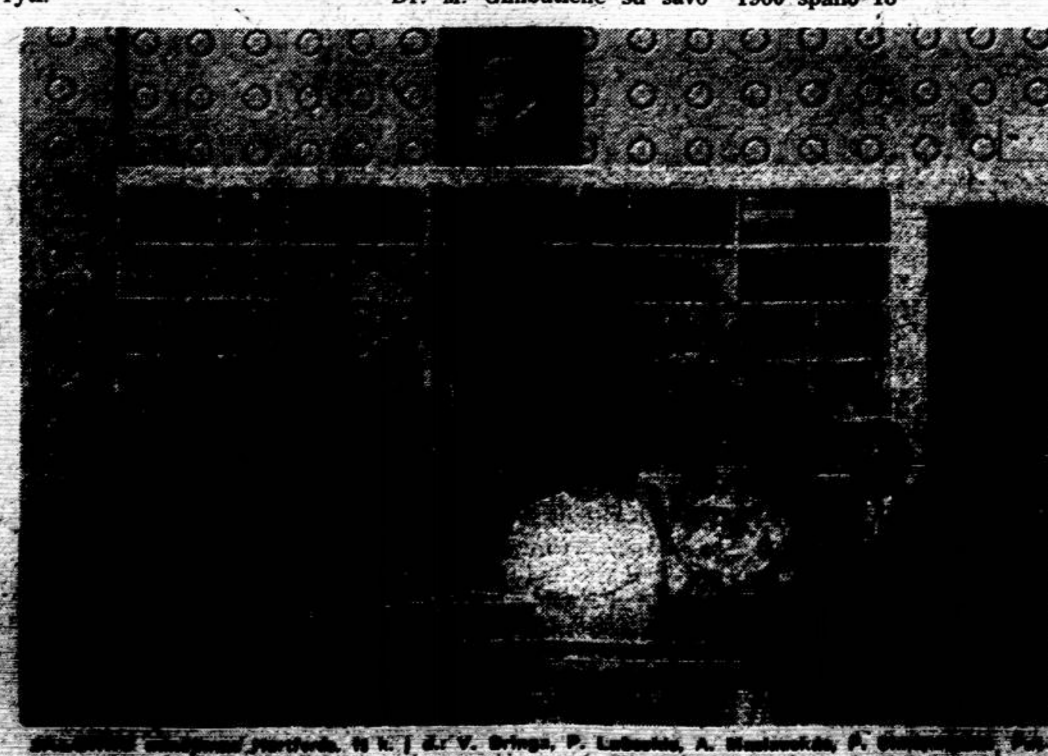

[illegible]

Reikalaukime . . .

(Atkelta iš 3 psl.)

riuomenę, administraciją, policiją ir partiją, baigti Lietuvos okupaciją, kad ten galima būtų pravesti laisvus ir visuotinus rinkimus Jungtinių Tautų priežiūroje ir atstatyti teisę, laisvę ir Lietuvos nepriklausomą valstybę.

Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto prezidiumas

New Yorkas,
1960 spalio 18

IŠ VISUR

ŠILUVOS STEBUKLAS

Iš Lietuvos pranešė, kad šiemet trukdė žmonėm vykti ir į Šiluvos atlaidus. Tačiau atlaidų metu visiem buvo didelis įspūdis, kad išgijo staiga vaikas, sirgęs akių vėžiu. Plačiai paplito taip pat kalbos, kad vienas didelis agitatorius prieš Dievą ir Mariją išėjo iš proto.

—**Vokietijoje** naują studentų ateitininkų valdybą sudaro: pirm. V. Bartusevičius, Miunchen 13, Ramberg Str. 6; vicepirm. — A. Lingė, Hannover, Froebelstr. 20-III, sekret. ir ižd. — Algis Jasaitis, Hannover, Haltenhofstr. 9. Dvasios vadas kun. Br. Liubinas, Uhlerborn, Post Heidesheim. Draugovės adresas: Algis Jasaitis, (20) Hannover, Haltenhofstr. 9.

— **Penki** studentai ateitininkai, iš 13 lietuvių, dalyvavo spalio 3-6 d. 10-e "Kirche in Not" kongrese Koenigsteine Taunus. Grupės dvasios vadu buvo kun. Br. Liubinas.

— **Katalikų** jaunimo suvažiavime Vokietijoje Wiess'e, kurį ruošė Ackermann Gemeinde spalio 12-14 d., buvo gausiai atstovaujami ir studentai ateitininkai.

— **Argentinoje,** Buenos Aires, gruodžio 3 - 5 šaukiamas pietų Amerikos lietuvių kongresas, kuriuo rūpintis pasiėmė Lietuvai laisvinti centras Argentinoje, talkinamas kitų lietuviškų organizacijų.

— **Buenos Aires** rugsėjo 23 įvyko Argentinos lietuvių organizacijų tarybos susirinkimas. Valdyba perrinkta ta pati: pirmininkas J. Čikštas, sekr. inž. St. Babronis, ižd. Z. Juknevičius, nariai — Ignas Padvalskis ir Rastauskas.

— **Vinco Krėvės, Putino-Mykolaičio,** I. Šeiniaus ir kitų pirmaeilių rašytojų kūriniai dabar gaunami žymiai atpigintomis kainomis metiniame knygų išpardavime. Sąrašų prašykite šiuo adresu: Gabija, 87-85 95 St., Woodhaven 21, N. Y.

Eilėraščių knygą — Leonardo Andriekaus "Saulė kryžiuose" jau galima gauti Aidų ir Darbininko adminstr. Kaina — 3 dol.

Darbininko skaitytojai, vos gavę 1961 metų kalendorių, jau spėjo spaudos fondui prisiųsti aukų, už kurias nuoširdžiai dėkojame.

Taip pat skaitytojai su kalendoriumi yra gavę papigintų knygų sąrašus (už 12 knygų tik 5 dol. . Pirmieji knygas užsisakė: A. Girnius, Jamaica Plain, Mass. Frank Zelba, Phila., Pa., kun. K. Kuzminskas, N. Phila., Pa., Ieva Viltrokienė, Oakville, Conn., dr. V. Majauskas, Detroit, Mich., B. Medelis, Baltimore, Md.

Darbininko administracijoj galima gauti visi nauji lietuviški leidiniai ir ilgo grojimo — HiFi lietuviškos plokštelės. Besiartinant Kalėdų šventėms, visi kviečiami dovanom nupirkti lietuvišką knygą arba užsakyti papigintai Darbininką, kuris bus siuntinėjamas iki 1961 metų pabaigos tik už 5 dol.

Visais reikalais kreiptis:
Darbininko administracija
910 Willoughby Ave. Brooklyn 21, N. Y.

DĖMESIO!

Kas neturi kur ramiai leisti gyvenimo dienų, kreipkitės į Old Town Farm — poilsio namų — šeimininkę. Čia lietuviškas ir visad šviežias maistas, nes turi 600 akrų žemės. Augina savo gyvulių ir paukščių. Geri kambariai. Oras labai tyras. Gražios apylinkės pasivaikščioti. Medicinos priežiūra. Tik 15 mylių nuo Waterbury, Conn. Išlaikymas tik apie 100 dol. mėnesiui. Adresas: Bernice Blekis, Old Town Farm, Terryville, Conn. Tel. Bristol LUdlow 2-5113.

Pro sovietinius akinius

Maskvoje išleistas pirmas tomas veikalo "Istorija didžiojo ir patriotinio sovietų karo". Rašoma apie praėjusį pasaulinį karą. Tame sovietiniame veikale JAV prezidentas Rooseveltas visai neužsimintas, sąjungininkų vyriausiam karo vadui D. Eisenhoweriui paskirta tik 5 eilutės, Anglijos ministeriui pirm. W. Churchilliui tik 10. Laimingiausias Prancūzų generolas de Gaulle: jis paminėtas 15-koje eilučių. Iš knygos atrodo, kad praėjusiame kare kovojo tik vieni rusai . . .

Labai lengva ir paprasta

Anglijoje jauna moteris sutiko žinomą rašytoja Somerset Maugham. Jo knygos buvo pirkte perkamos, o ta moteris nebuvo dar nė vienos parašiusi. Tačiau ji visiem garsinosi, kad rašanti romaną. Ji paklausė Maughamo: "Kokį rašymo būdą jūs laikote geriausią?". Tasai atsakė: "Rašyti iš kairės į dešinę ir išskaitomai".

Gerai suuodė . . .

Raleigh mieste Anglijoje buvo pastatyta nauja ligoninė. Atidarymo metu nežinia iš kur atklydusi katė užbėgo laiptais į gimdymo palatą ir atsivedė 8 kačiukus.

Tamsta didžiai panašus

Belgijoje mokytojas Johan Berens keliavo iš Briuselio į Antverpeną. Keliavo, kaip ir daug kas Amerikoje . . . nykščiu. Pravažiavo daug pilnų ir pustuščių mašinų — nė viena nesustojo. Pagaliau stabtelėjo paprastas "Volkswagen". Keleivis įsėdo, apsidairė ir sako: "Nuostabu, kaip tamsta didžiai panašus į mūsų karalių". Vairuotojas atsakė: "Aš esu". Pakeleivį Baudouinas nuvežė tiesiai į Antverpeną, padarydamas 160 km. vingį.

PLANNING A PARTY?

Private Parties & Social Functions
Plush studio, accommodates 200, dance floor, equipped bar, piano, sound system, atmospheric lighting. For Halloween party or other events.
Call Clyde Gore
SP 7-9321

BRAZILIJOJE paminėta 35 metų imigracijos sukaktis. Rugpiūčio 14 katedroje buvo pamaldos. Vidury vysk. Dom Paulo Rolim Loureiro, aukojęs mišias ir pasakęs pamokslą.

Kristus Karalius . . .

(Atkelta iš 5 psl.)

vaizdavosi, kad Kristus pasirodys žemėje, kaip galingas karo vadas, ginklo neįveikiamas, apsuptas galingo legiono su plevesuojančiom vėliavom. Jis išlaisvins savo tautą iš romėnų vergijos, palenks kitas tautas, o žydų tautą padarys viešpataujančia.

Tokią mintį Kristus yra atmetęs. Kai tik žmonės norėdavo Kristų apšaukti politiniu karalium, jis pasišalindavo. Atsakydamas Pilotui pareiškė, kad jo karalystė ne šio pasaulio.

Kristus ir kaip žmogus yra karalius

Kristui ir kaip žmogui priklauso karališka garbė ir galia, kurią jis, vienintelis toks žmogus, yra gavęs iš Tėvo. Jis turi absoliučią teisę visiems tvariniams. Jis turi jurisdikciją ir civiliniuose reikaluose. Didysis Bažnyčios teologas Vasquez sako, kad Kristus kaip žmogus turėjo ne tik dvasinę galią, bet pilną laikinį žemišką suverenumą. "Ius regis temporalis super omnia", t. y. teisė žemiško karaliaus viskam, nors jis ir nesinaudojo ta teise. Teologai Suarez ir Lugo Kristų apibūdina, kaip turintį "ius dominii in singulis rebus mundi", t. y., kad jam, kaip savininkui, priklausąs kiekvienas daiktas žemėje, apie ką joks žemiškas karalius negalįs nė svajoti. Bet Kristus, gyvendamas žemėje, nenaudojo tos galios ir iš viso nekreipė dėmesio į žemiškus laikinus dalykus. Jis ir dabar leidžia žemiškiems valdovams tvarkytis savo nuožiūra. Yra toks teologų posakis: "Non eripit mortalia, qui regna dat celestia". (Tas kurs duoda dangaus karalystę, neatima žemiškosios).

Bažnyčios nuomonė trumpai apie Kristaus, kaip žmogaus, karališkumą, tokia: Visi daiktai yra absoliučiai jo nuosavybėje ir dispozicijoje. Žemiškieji valdovai yra jo pavaldiniai ir naudojasi savo autoritetu tik jam leidžiant. Turtai, fabrikai, laukai yra jo. Visas kapitalas, kokioj formoj bebūtų, priklauso tik jam. Žmogaus yra naudojamas tik kaip įgaliotinio.

Kristaus karalystės apimtis

Kristaus karalystė apima visus žmones. Popiežius Leonas XIII sako: "Jo karalijai priklauso ne tik karališkos tautos, ne tik krikščioniškas pasaulis, bet ir visi tie, kurie nėra krikščionys. Tad visa žmonija įeina jo jurisdikcijon. Ir žemiškieji valdovai negali būti abejingi Kristaus įstatymams, jei jie nori kreipti dėmesį į krašto gerovę. Juk valdžia tegali remtis vyriausiojo įstatymų davėjo Kristaus autoritetu, o jei stengiamasi dieviškas autoritetas pakeisti žemiškuoju, tai tokia valstybė neturi tvirtų pagrindų. Evangelija mini apie namus, statomus ant sėlio... Popiežiaus Pijaus XI enciklikoje "QUAS PRIMAS" duodama Kristaus karalystės trumpa charakteristika. Ji: a) rišasi su dabartiniu ir būsimu gyvenimu; b) egzistuoja šiame pasaulyje; c) yra išorinė karalystė, matoma organizacija; d) yra grynai religinė; e) yra universalinė, o ne nacionalinė.

Kristaus karalystė nenugalima

Istorija mini Aleksandro Makedoniečio nuostabius žygius. Romos imperijos tik vienas vardas kėlė baimę, o patys romėnai vadino save pasaulio nugalėtojais, nes iš tikrųjų visas tuometinis civilizuotas pasaulis priklausė jiems. Vėliau Napoleono žygiai buvo nuostabūs. Ir nacinė Vokietija praėjusio karo pradžioje atrodė neturinti sau lygios jėgos. O visos tos tariamos galybės subyrėjo.

Kristaus karalija yra nenugalima. Žemiškieji valdovai daug kartų mėgino ją užgniaužti, bet visada pralaimėdavo. Visais laikais buvo daug Kristaus karių, kurie drąsiai žvelgė mirčiai į akis. Visais laikais Kristaus kariai turėjo patirti sunkių mėginimų, mokėti net krauju ir gyvybe, kad Kristaus karalija gyvuotų. Kad ir kaip įniršusiai Kristaus karalijos priešai kovojo ir prieš ją tebekovoja, jų pastangos nesėkmingos, nes Kristus pasakė būsiąs su savaisiais visas dienas iki pasaulio pabaigai.

Baltimorės ateitininkai švenčia

Baltimorės moksleiviai, studentai ir sendraugiai kasmet drauge švenčia metinę šventę. Jau keleri metai ši sukaktis minima Kristaus Valdovo šventėje, šiemet spalio 30. Ši šventė turi ypatingos prasmės, nes ji yra 50 metų ateitininkų veiklos sukakties ženkle. Pernai šios šventės metu baltimoriečiai pradėjo jubilėjinius metus. Šių metų šventėje bus formalus jų užbaigimas.

Programa, kaip kasmet, pradedama dalyvavimu pamaldose šv. Alfonso lietuvių parapijos bažnyčioje. Mišių metu visi priims komuniją. Po pamaldų parapijos salėje bendra agapė ir iškilmingas posėdis. Posėdyje paskaitą Kristus Valdovas ir ateitininkai skaitys O. Bačkienė, kuri su savo vyru dr. St. Bačkiu neseniai iš Paryžiaus yra persikėlę į Washingtoną, Lietuvos pasiuntinybę. O. Bačkienė Paryžiuje buvo ne tik žymi lietuviškų organizacijų veikėja, bet ir aktyvi tarptautiniuose sąjūdžiuose. Ji yra buvusi pasaulinio motinų sąjūdžio tarybos nare.

Šventės proga keli moksleiviai duos iškilmingą moksleivio pasižadėjimą. Moksleivių kuopos nariai šventėje pakartos partizano garbei montažą, kurį jie sėkmingai buvo atlikę vasaros stovykloje. Šventėn yra kviečiami visi ateitininkų artimieji ir svečiai, o taip pat Washingtono ir Philadelphijos ateitininkai.

C. S.

TO PLACE YOUR AD
CANCEL OR CHANGE
Call LO 3-7291

LAUREL MANOR
CERTIFIED HOME
ELDERLY MEN - WOMEN
Close Attention & Care. Reas. Rates.
P. O. Box 136, Spring Valley, N. Y.
ELMWOOD 6-4108 (Code 914)

REAL ESTATE

In Sacred Heart Parish in BAYSIDE, L.I. N.Y.
7-ROOM BRICK SPLIT LEVEL, brocade carpeting, fountain, porch, extras. $30,500. Owner. BA 4-5339.

In Catholic area of Windsor, N. Y. 488 Acre Farm 160 miles from New York. 15 room 2 family house, barn, 36x120, 50 stanchion silo, stock and tools, stone quarry. Price $26,000, half down. Owner Michael Wyak, Windsor, N. Y. R.D. 2.

Sell or Rent. White Plains. Soundview area. Just completed beautiful 2 story colonial on choice landscaped ½ acre best location. 4 bedrms. dress. rm. 2½ baths. den. lrg living rm with f/p. dining rm with slid. glass wall. kitchen with separate dining area. full basement w/fireplace. 4 blocks new Highland Elementary Jr high school. Mid $40's $30,000 mtge available. Architect owner. WH 8-2690.

In St. Joseph's Parish in MILLBROOK, N. Y. Secluded but not Isolated. 2 year old Custom Built Dream Rancher on Acre of Parklike Land. 3 Bedrooms, 1½ tile baths, Fireplace, Hot Water Baseboard heat, built-in-oven, 2 zone inter. com. Radio; Window wall overlooking extensive views; near village, schools, churches. $22,500. Call owner ORiole 7-3325.

PLUMBING CONTRACTORS

ARMISTEAD CORP.
175 Sherman Ave., Jersey City, N.J.
PIPING - HEATING - PLUMBING CONTRACTORS
Special consideration given to Religious Institutions
OLdfield 6-5566

GARDEN CAFE
Formerly at 137—3rd Ave.
NOW AT 125 E. 15th STREET
Between 3rd Avenue & Irving Pl.
STEAKS - CHOPS — OUR SPECIALTY
Business Mens'-Lunch - Dancing Nightly
Dine graciously in one of the most exquisite & secluded spots in New York.
No Cover - No Minimum Charge
Catering to Parties
GR 3-9510
Open 8 A.M. to 4 A.M.

CHILDREN BOARDED

Catholic Mother
WILL DAY CARE CHILDREN
in own home. Reasonable prices. Inspection invited
LE 9-7383

Catholic Family
WILL CARE FOR CHILDREN
of any age
Beautiful yard. Excellent care and meals. Reasonable prices. Inspection invited. LE 9-8912

CATHOLIC BOOKS

CHILDREN'S BIBLE
text by W. Hillmann, O.F.M.
illustrated by Johannes Grueger
translated by Lawrence Atkinson
"Helicon press is to be congratulated for an artistic, enlightening production. Children will not soon forget the stories of Jesus' miracles that are depicted and described here."
AMERICA
$2.50
HELICON PRESS
Dept. "L"
Baltimore 27, Maryland

RELIGIOUS NOTICE

Order now! Don't wait for the last minute! CHRISTMAS CARDS (assorted) special 50 for $1.50 with your name imprinted (plus 35¢ for post & handling per box). All money orders made payable to H. Wilkinson. — HILBERT PRINT SHOP, 1120 Fulton St. (nr. Franklin Ave.) Bklyn MA 2-1020. Hilbert Wilkinson, Prop.

FESTIVAL RESTORANAS IR BARAS
VACYS STEPONIS, savininkas
40 East 26th Street, New York City, N. Y.
Tel. MU 3-2923
GERI PIETŪS IR VAKARIENĖ — JAUKUS BARAS

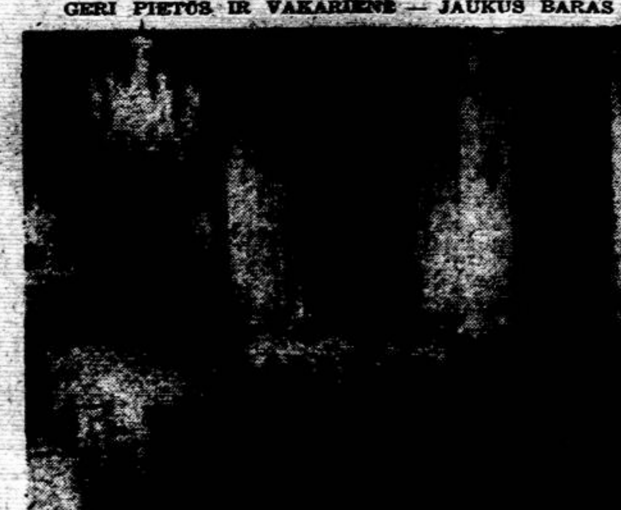

Salė vestuvėms, susirinkimams ir įvairiems pobūviams
Salėje gali tilpti 200 žmonių
LIETUVIŲ SUSIRINKIMAMS SALĖ NEMOKAMAI
Mielai kiekvienas bus sutiktas

Norite geros — meniškos fotografijos
PORTRETO, ŠEIMOS, VAIKŲ
įvairių progų — vestuvių, krikštynų, gimtadienių, pobūvių ir pan. nuotraukų; norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis padarys
VYT. MAŽELIS
422 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y.
Tel. HYacint 7-4677

AR JŪS NEPERMOKATE
už savo automobilio apdraudą?
Virš 21,000,000 automobilių savininkų moka daugiau, negu reikalinga.
Jei tik Jūsų vairavimo rekordas yra geras, Jūs esate kvalifikuotas:
Dideliam apdraudos sutaupymui, geresnei savo apsaugai ir greitesniam patarnavimui, reikalaujant nuostolių atlyginimo.
Kreipkitės:
ALBERT F. PETERS (Petrauskas)
APDRAUDOS SPECIALISTAS
84-17 JAMAICA AVE. WOODHAVEN 21, N. Y.
Tel. VI 3-1477
NAMŲ ADRESAS
106-53 — 95th Street Ozone Park 17, N. Y.

WINTER GARDEN TAVERN, INC.
VYTAUTAS BELECKAS
SAVININKAS
1883 MADISON STREET
BROOKLYN 27, N. Y.
(Ridgewood)
Tel. EVergreen 2-6440
Salė vestuvėms, ir kitokioms pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinamomis kainomis.

Lietuviškų produktų:
DUONOS, SŪRIŲ, DEŠRŲ, SKILANDŽIŲ
PETRO LISAUSKO
krautuvė
64-09 Clinton Avenue, Maspeth 75, N. Y. Tel. TW 4-8087
Priimami užsakymai vestuvėms ir pobūviams
Perkant didesniais kiekiais pristatoma į namus nemokamai

Namų pardavimo bei apdraudimo reikalais kreipkitės
INSURANCE - REAL ESTATE
JOHN ORMAN AGENCY
110-04 Jamaica Avenue Richmond Hill 18, N. Y.
Tel. VIrginia 6-1800

S & G
buvusi
J. MIRONO MAISTO KRAUTUVĖ
QUALITY MEAT MARKET
Home-Made Bologna
ANTANAS VAITKUS, vedėjas
Papigintomis kainomis priimame užsakymus
VESTUVĖMS ir POBŪVIAMS
Pristato į namus lietuviškus skilandžius ir sūrius
We take all orders special price for Weddings and Parties
340 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y. — Tel. Stagg 2-4329

Richmond Hill

Woodhaven
NAMŲ PARDAVIMAS — BUTŲ NUOMA
Queens apylinkėje didžiausia patarnavimo įstaiga perkant namus ir nuomojant butus. Šeimos su vaikais taip pat maloniai aptarnaujamos.
Tik pas mus perkant būsite patenkinti savo namais
DONT BUY THE WRONG WAY — BUY THE RITE WAY
— with —
RITE-WAY REALTY
ADELĖ ZINKEVIČIENĖ - DAGGRES
ATIDARA ŠEŠTADIENIAIS IR SEKMADIENIAIS
108-26 Myrtle Ave., Richmond Hill, N. Y. — HI 1-3500
95-31 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y. — HI 1-5000

DOVANOS GIMINĖM

IŠSIUNTIMU REIKALINGA PASIRŪPINTI JAU DABAR!

KĄ *mūsų giminės SSSR, Ukrainoje, Gudijoje, Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Užkarpatėje labiausiai vertina gautam siuntiny???*

Be abejo, ATRAIŽAS GEROS, IMPORTUOTOS VILNONĖS MEDŽIAGOS SUKNELEI, KOSTIUMUI, PALTUI.

KUR *galima pirkti vilnones medžiagas dovanom pačiom žemiausiom kainom mieste?*

TIK 3 KRAUTUVĖSE FIRMOS

S. BECKENSTEIN, Inc.

118-125-130 ORCHARD STREET — GR 5-4525
Cor. DELANCY, N.Y.C.

Parduodama: šilkas, nailonas, satinas, aksomas, pliušas, gobelenas, drobė, medžiagos užuolaidom, antdūriam, užvalkalam, baldam ir kt.

KRAUTUVĖS ATVIROS KASDIEN IR SEKMADIENIAIS, IŠSKYRUS ŠEŠTADIENIUS, NUO 9 RYTO IKI 6:30 VAK.

S. Beckenteino krautuvėse kalbama rusiškai, lenkiškai, ukrainiškai

Važiuoti BMT išlipant Essex Street, keltis elevatorium į viršų, arba IND traukiniu D-6 Avenue iki Delancey Street.

Atsineškite šį skelbimą, kuris bus ypatingai įvertintas

ŽVILGSNIS į sauliečių marias. Nuotr. V. Maželio.

Kongreso atstovas pataria mokytis lietuviškai

JAV Kongreso atstovas Charles A. Vanik lankėsi pas Clevelando lietuvius

CLEVELAND, OHIO

Spalio 15 lietuvių salėje įvyko SLA 136 kuopos vakaras, kuriame programą išpildė Čiurlionio ansamblio pramoginis oktetas. Koncerto proga pas Clevelando lietuvius atsilankė kongresmanas Charles A. Vanik, Ohio 21 kongresinio distrikto atstovas. Savo kalboje pasidžiaugė lietuvių kultūriniais laimėjimais ir ragino toliau puoselėti lietuvišką meną. Kartu ragino lietuviškąjį jaunimą mokytis lietuvių kalbos ir nepamiršti lietuviškos kultūros perlų. Toliau savo kalboje (jis yra demokratas) plačiau pasisakė rinkiminiais klausimais, paliesdamas visą eilę degančių Amerikos vidaus ir užsienio problemų. Tarp kitų, jis pasisakė prieš Amerikos Balso susiaurinimą, kuris pakenkė lietuviškų programų kokybei, prieš nuolaidas komunizmui ir t.t. Ragino visiems remti sen. John F. Kennedy, kuris geriau galėsiąs vadovauti Amerikos vidaus ir užsienių politikai. (Čia reikia pastebėti, jog pats kong. Vanik šiemet vėl kandidatuoja į Kongresą ir yra remiamas visų žymesnių Clevelando organizacijų).

Po koncerto apatinėje salėje prie gausaus vaišių stalo vaišino Clevelando lietuvių komitetas už Kennedy, kurio kvietimu kongr. Vanik čia lankėsi. Ilgėliau su svečiu įvairiais lietuviškais ir Amerikos politikos klausimais kalbėjosi Joseph P. Mull - Muliolis, Algirdas Kasulaitis, J. Nasvytis su žmona, Balai, Dailidės. **S. K.**

—•—

Paremta lietuvių tėvų saleziečių gimnazija

Lietuvių T. saleziečių gimnazijos rėmėjos Kazimieros Titienės iniciatyva spalio 9 buvo surengtas pobūvis gimnazijai paremti. Pobūvis buvo gražioje K. Titų sodyboje. Atsilankė virš 70 žmonių. Buvo miela ir malonu pabūti atvirame saulėtame rudens ore, pasivaišinti skaniai pagamintais valgiais bei gėrimais, pasidalinti mintimis su bendradarbiais. Daug kas yra pareiškęs norą, kad ir ateityje panašūs pobūviai būtų daromi šiai mokslo įstaigai paremti. Gauta 179.40 dol. pelno ir pasiųsta į Italiją tėvams saleziečiams.

Šiam reikalui labai daug padėjo K. Titai. Jie leido naudotis savo rezidencija, paaukavo maisto už 35 dol. pakėlė didžiausią rengimo naštą. Savo darbu ir auka talkino A. Baleišienė, A. Bujokas, U. Gaižutienė, M. Jarašiūnienė, J. Kliorienė, L. Leknickas, A. Neimanienė, P. Neimanas, M. Tarutienė ir P. Zigmantas. Daug gyvumo į pikniką įnešė mūsų jaunasis atžalynas — P. Gaižutis, K. Kliorys, Vyt. Kliorys, Kazys ir Antanas Razgaičiai platindami loterijos bilietus ir pardavinėdami knygas.

Visiems talkininkams, aukotojams ir atsilankiusiems, taip pat kleb. kun. B. Barčiui ir kun. P. Dziegoraičiui už paskolintus staliukus ir kėdes tariamas nuoširdus ačiū rėmėjų būrelio vardu. Būrelio vadovas yra P. Gruodis. **Rėmėjas**

Rochester, N. Y.

Ateitininkai savo veiklos dešimtmetį švenčia spalio 30. Ta proga įsigijo vėliavą, kurią šventės metu pašventins. Iš ryto pamaldos, o popiet 3 val. šv. Jurgio parapijos salėje iškilmingas posėdis, į kurį kviečiami visi Rochesterio lietuviai. Paskaitai pakviestas iš New Yorko kun. L. Jankus. Meninę programą išpildys poetė Nerima — Narutė, solitė Vlada Sabalienė, rašytojas Jurgis Jankus ir Robertas Šerelis jr. Po programos organizacijos nariams ir svečiams žemutinėje salėje vakarienė. Šventėn yra pakviestos kaimyninės ateitininkų kuopos iš Hamiltono ir Toronto. **Rengėjai**

Liet. parapinėje mokykloje yra dėstoma lietuvių kalba. Kasdieną viena pamoka. Moko seselės pranciškietės. Mokiniai išmokomi gerai skaityti ir rašyti, supažindinami su Lietuvos istorija ir geografija. Mokoma lietuviškų dainų, poezijos ir tautinių šokių. Šią tradiciją paliko kun. J. Bakšys ir iki šiol dabartinio kleb. kun. Valiukevičiaus yra gražiai palaikoma. Tik gaila, kad daugelis lietuvių tėvų, norėdami gyventi "gražiuose" rajonuose, nusikėlė toli nuo parapijos, pradeda leisti vaikus į kitas parapines ar valdžios mokyklas.

Bendruomenės susirinkime spalio 15 įdomius pranešimus padarė rašytojas Jurgis Jankus iš įvykusio JAV LB Tarybos suvažiavimo, o Veronika Zlotkienė — iš Lietuvos. Susirinkimas buvo gausus ir įdomus. V. Zlotkienė atvežė Lietuvos žemės iš Palangos, Lietuvoje leidžiamos spaudos bei daug fotografijų. **(R)**

KVIEČIAME TALKON!

DARBININKO administracija daro visa, kad nereikėtų laikraščio kainos kelti. Tuo tarpu DARBININKO skaitytojai gauna laikraštį už 6 dol. Tai pigiausias mūsų laikraštis.

Norint ir toliau už tą kainą DARBININKĄ išlaikyti, reikia naujų skaitytojų. Jų galima rasti, tik reikia pasiūlyti DARBININKĄ užsisakyti.

Kas prisiųs 1 dol., DARBININKĄ gaus iki šių metų pabaigos. Kas prisiųs 5 dol., gaus 1960 ir 1961 metam.

Kviečiame pasinaudoti šiuo laikinu metų pabaigos papiginimu ir užprenumeruoti DARBININKĄ sau arba artimiesiems. Paraginkite draugus bei pažįstamus arba prisidėkite auka, kad galėtume siuntinėti tiem, kurie nori skaityti, bet negali užsimokėti.

DARBININKO skaitytojų talka surasti naujų prenumeratorių padės administracijai ilgiau išsilaikyti nekeliant DARBININKO kainos.

Palengvinti išsiųsti prenumeratą dedama ši atkarpa. Prašome iškirpti, užpildyti ir pasiųsti adresu:

Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.

— — — — — — — — — — — — — — — — —

Prašau siųsti DARBININKĄ ____________ metam

Vardas ir pavardė ______________________

Adresas ______________________

____

Laikraštį užsakė ______________________

____

Siunčiu už:
prenumeratą $________, aukų $________ Viso $________

________ (Data) ________ (Parašas)

WEISS & KATZ, INC.

187 ORCHARD ST., N. Y. C. GR 7-1130

DIDMENŲ IR MAŽMENŲ PREKYBA

DIDELIS PASIRINKIMAS AUDINIŲ

vyrų ir moterų eilutėm, apsiaustam, suknelėm ir kt. Audiniai yra angliškos ir vietinės vilnos, šilko ir medvilnės

Specialiai žemos kainos tiems, kurie siunčia audinius į užsienį.

Mes padidinome savo patalpas, kad galėtume geriau patarnauti klijentam. Prašome užeiti ir pasižiūrėti!

SIUNTINIAMS Į LIETUVĄ!

Tamsta rasi didelį pasirinkimą vilnonių medžiagų vyrų kostiumams ir švarkams, moterų eilutėms, suknelėms bei švarkams.
Maišytos ir rayoninės medžiagos parduodamos griežtai urmo (wholesale) kainomis.

K & K FABRICS

1158 East Jersey Street. Elizabeth, N. J.

Telefonas: ELizabeth 4-1711

ATDARAS KETVIRTADIENIAIS IKI 9 VAL. VAKARO

Mūsų kainos vyrų drabužiams prasideda nuo $9.50 už pilną eilutę

VILNONĖS MEDŽIAGOS JŪSŲ ARTIMIESIEMS
IMPORTUOTOS ir VIETINĖS

Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai

Geriausios rūšies pigiausiomis kainomis
Specialus patarnavimas paruošiant pakietus į Europą

PAMĖGINKITE UŽEITI PAS MUS IR BŪSITE PATENKINTI

SUPERIOR PIECE GOODS CORP.

200 ORCHARD STREET NEW YORK 2, N. Y.
Tel.: AL 4-8319

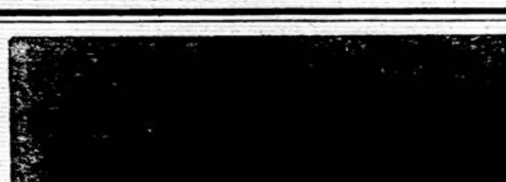

Joseph Andrusis - TRAVEL AGENCY - REAL ESTATE - Insurance

—HAVEN REALTY—

Kelionių biuras lėktuvais ir laivais. Apdraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudos, Income Tax užpildymas. Mutual Funds — Pinigų investacijos. • Kasdien nuo 9 iki 9 val. Sekmadieniais popiet 1-5 val.

87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. Tel. VI 7-4477

Dabar jūs galite aplankyti savo artimuosius LIETUVOJE

Mūsų įstaiga taip pat sutvarko pramogines ir biznio keliones į visus Sovietų Sąjungos valdomus kraštus. Mes parūpiname vizas, sutvarkome rezervacijas ir kt. Smulkesnioms informacijoms rašykite/skambinkite daugiausiai patyrusiam kelionių biurui į R. Europą

COSMOS TRAVEL BUREAU Inc.

45 W. 45 Str. New York 36, N. Y. • Tel. Circle 5-7711

DOVANŲ SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir į kitus Sov. Sąjungos valdomus kraštus. Garantuotas pristatymas
Muitai ir kiti mokesčiai apmokami čia. Gavėjas NIEKO NEMOKA.
Rašykite arba aplankykite jums artimiausius mūsų skyrius

COSMOS PARCELS EXPRESS Corp.

Licensed by Intourist

- NEW YORK 3, N.Y., 39 - 2nd Avenue — Tel.: AL 4-5456
- BROOKLYN 7, N.Y. 600 Sutter Avenue — Tel.: DI 5-6808
- LAKEWOOD, N. J. 126 - 4th Street — Tel.: FO 3-8569
- PATERSON 1, N. J., 99 Main Street — Tel.: MU 4-4619
- NEW HAVEN, Conn., 6 Day Street — Tel.: LO 2-1446
- PITTSBURG 3, Pa., 1015 E. Carson Street — Tel.: HU 1-2750
- WORCESTER, Mass., 174 Millbury Street — Tel.: SW 8-2868
- HAMTRAMCK, Mich., 9350 Jos. Campan — Tel.: TR 3-1666
- CLEVELAND 13, Ohio, 2683 W. 14th Street — Tel.: TO 1-1068
- CHICAGO 22, Ill., 2222 W. Chicago Avenue — Tel.: BR 8-6966
- SAN FRANCISCO, Cal., 2076 Sutter Street — Tel.: FI 6-1571
- NEWARK 3, N. J., 428 Springfield Avenue — Tel.: BI 3-1797
- PHILADELPHIA 41, Pa., 4925 Old York Rd. — Tel.: DA 4-4401
- SPRINGFIELD, Mass., 1716 Main Street — Tel.: RE 2-7163
- WATERBURY, Conn., 6 John Street — Tel.: PLaza 6-6766
- GRAND RAPIDS, Mich., 414 Scribner Ave., N.W. — GL 8-2256 [GL 8-2008
- PASSAIC, N. J., 211 Monroe Street — Tel.: PR 3-0979
- DETROIT, Mich., 7300 Michigan Avenue, — Tel.: VI 1-5355
- VINELAND, N. J., West Landis Avenue, Greek Orthodox Bldg. Skyrius atidarytas penktadieniais, šeštadieniais ir sekmadieniais

JULIUS KEMPINAS ELEKTROS MOTORŲ TAISYMAS
136 GRAND ST., BROOKLYN 11, N.Y.

ELEKTRINIAI MOTORAI • VANDENS POMPOS
ORO KOMPRESORIAI • DULKIŲ SIURBLIAI
ELEKTR. VIRINTUVAI • ELEKTR. GRANTAI

Atidara nuo pirmadienio iki penktadienio nuo 8 iki 5 v. v. Šeštadieniais — visą dieną.

Dėl didesnių užsakymų skambinti STerling ...-...34 (po 5 val. vak.)

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA

Silver Bell Baking Co.

Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai; šventėms vestuvėms ir pokyliams tortai.

DALIA ir ALBERTAS RADŽIŪNAS, sav.

36-38-40 STAGG ST. BROOKLYN 6, N. Y.

Telefonas: STagg 2-5938

WHITE HORSE TAVERN

baras - restoranas

PRANAS BRUČAS, savininkas

86-16 JAMAICA AVE. Woodhaven 21, N. Y. Tel. Virginia 6-9519

Salė vestuvėm, susirinkimam ir kitiem pobūviam

Salėje gali tilpti 100 dalyvių

PAUL'S RESTAURANT

LIQUORS — BEER — WINES
SKANŪS LIETUVIŠKI UŽKANDŽIAI
Šeštadieniais ir sekmadieniais
griežia J. Mortotalčio lietuviškas orkestras
Sav. P. VIŠNIAUSKAS

31 Spring St., New Britain, Conn. Tel. BA 3-9771

JUOZO IR IZABELĖS MISIŪNŲ

RAY'S LIQUOR STORE

Galima gauti įvairiausios rūšies amerikiečių ir importuotų gėrimų. Didžiausias pasirinkimas degtnės ir vyno.
103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: VIrginia 3-3544

R E P U B L I C
Wine & Liquor Store

322 Union Ave. Brooklyn 11, N. Y.

Tel.: EV 7-2089

Sav. M. ir J. JOKUBAIČIAI

Didelis pasirinkimas
įvairių vynų, degtinių, konjakų, midų
šventėms bei kitokioms progoms

ROMAN FUNERAL CHAPEL

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
CHARLES J. RAMANAUSKAS
1113 Mt. Vernon St. Philadelphia 23, Pa.
POplar 5-4110

KARLONAS

FUNERAL HOME

280 Chestnut Street New Britain, Conn.
Tel. BA 9-1181

CARROL FUNERAL HOME, Inc.

PETRAS KARALIUS, savininkas
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS IR BALZAMUOTOJAS

74 Providence Street
WORCESTER, MASS

PL 4-6757 PL 4-1165

DIRSA FUNERAL HOME

Joseph J. & Johanna H. Dirsa

51 PROVIDENCE STREET
WORCESTER 4, MASS
PLeasant 4-3501 PLeasant 4-3365

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS, jaunas ir puikus lietuvis — naujose patalpose — skausmo valandoje suteikia puikų patarnavimą

Edward A. Zigas FUNERAL HOME

540 East Street, New Britain, Conn.
Tel.: BA 9-2242 — 9-9836
Aptarnauja NEW BRITAIN, WATERBURY ir HARTFORD, Conn.